JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

Aº. 1857. **Zaturdag 3 October.** **Nº 79.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postdag.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.*

Buitenzorg, *den 29sten September* 1857. [No. 5.]

[*Staatsblad No.* 89.]

Gelet, enz.

Gelezen, enz.

den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, te bepalen, dat art. 2 der overgangsbepalingen van het reglement voor het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië (staatsblad 1854 no. 93), *niet* van toepassing is op militairen, die met burgerlijke ambten waren bekleed *op* en *vóór* den 1sten Januarij 1855, mits zij, die in de categorie vallen van § 1 à 8 van art. 10 van dat reglement, en daartoe het verzoek nog niet hebben gedaan, alsnog binnen twaalf maanden, gerekend van de dagteekening van dit besluit, verklaren *facultatieve* deelgenooten te willen blijven op de voorwaarden van het reglement, bedoeld bij staatsblad 1836 no. 21, onder de werking waarvan zij deelgenooten van het fonds geworden zijn;

onder bepaling, dat het bedrag der contributie zich zal regelen, zoo als dit thans is vastgesteld of nader vastgesteld wordt.

De toepassing van de gunstige bepaling hierhoven bedoeld, blijft afhankelijk van de terugbetaling van hetgeen aan de belanghebbenden terug gegeven is, krachtens het bedoelde art. 2 der overgangsbepalingen.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

Van de Graaff.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van 28 Mei 1857 la. A no. 9, is aan den Oostindischen ambtenaar met verlof in Nederland *P. A. Mosselman*, laatstelijk geweest deurwaarder bij het hoog geregtshof van Nederlandsch Indie, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van *zes* maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van 28 Mei 1857 la. A no. 10, is aan den Oostindischen ambtenaar met verlof in Nederland *A. A. T. Ledeboer*, laatstelijk ingenieur der derde klasse bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch Indie, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van *zes* maanden.

Civiel Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, buiten bezwaar van 's lands schatkist, aan den notaris te Soerabaya *Z. A. Eekhout.*

Benoemd:

Tot tijdelijk waarnemende notaris te Soerabaya, de candidaat notaris Mr. *Th. A. Klinkhamer.*

Tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pasoeroean, de ondercommies der 1ste klasse, belast met het gezag der recherche schoener te Batavia, *H. van Bijgersma.*

Tot commies op het residentiebureau der Zuid en Ooster afdeeling van Borneo, *J. Courengel*, laatst commies op het bureau van den assistent resident van Sumanap, thans op wachtgeld.

Militair Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, aan de kapiteins der infanterie *P. C. H. van Vloten, J. C. W. Kern* en *G. Bruijnis.*

Marine Departement.

Outslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de luitenant ter zee der 1ste klasse bij het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indie, onderhaven- en ekwipagemeester te Batavia, *G. F. de Bruijn Kops.*

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 12den October aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

Buitenzorg, den 1sten October 1857. — *De Majoor-Adjudant,* Bering Liesberg.

Advertentiën.

De resident van Soerabaya brengt ter kennis van het algemeen, dat op Zaturdag den 10den November 1857, des morgens ten 8 ure, te Ploso, district Kabo**h, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaya, door den vendumeester aldaar in kleine kavelingen en voor rekening van den lande publiek zullen worden verkocht p. m. 1500 stuks jattiebalken en dolken van verschillende dimensien, afkomstig uit den aankap van 1856/57.

Behalve de bovenvermelde houtwerken zullen mede worden verkocht eenige aangehaalde jattiedolken.

Postkantoor.

Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat, de 1ste mail stoomer in dit. den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zondag den 11den October aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutiën

Maandag 5 October, op het plein der Java-Bank, à 2 pCt. vendusalaris, door *Cassalette & Co.*

Dingsdag 6 October, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Woensdag 7 October, op het Heerenplein alhier, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 9 October, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Zaturdag 10 October, des morgens ten 8 ure, voor het woonhuis van ... [illegible] ... den deurwaarder *J. A. C. Uelder.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen *L. A. Moelier* en *C. Ligtenburg.*

Door den Testamentairen Executeur te Batavia: van wijlen den heer *H. G. de Wildt.*

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 24 tot en met 1 *October* 1857.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. A. van der Meijden*, van Timor-Korpang. — *C. J. E. Kleack*, ... , — *F. van der Waag*, van Onrust. — *W. F. Brocksmit*, van Dordrecht. — *Mr. Brunsveld van Hulten*, van Batavia. — *J. G. Rauss*, van Amsterdam. — *G. Kan.t Jr.*, van Idem. — *P. Visser*, van Sunderland. — *W. Bonjer*, van Buenos Airos. — *B. Sikkens*, van Nieuwdiep. — *H. Schoon*, van Tjilatjap. — *L. Veldman*, van Amsterdam.

HOTEL DES INDES. *H. de Boer*, van Rotterdam. — *C. Hamel*, van Idem. — *C. J. Bruijere*, van Buitenzorg. — *T. A. H. Beer*, van Bandong. — Mejufvrouw *A. H. Beer*, van Idem. — *B. L. Beer*, van Idem. — *E. F. Baudriot*, van Samarang. — *J. J. Ciffer*, van de Reede. — *Bottado*, van Buitenzorg. — *de Prairie*, uit het Hospitaal.

HOTEL WILLEM II. *Van Dorsten*, van Timor, — *Struiken*, van Samarang. — *E. B. S. O. Oehrlij*, van Idem. — *H. F. Bernoster*, van Soerabaya. — *Duansen* en *Echtgenoot*, van Idem. — *G. A. Kiland*, van Rotterdam. — *H. de Jacquier Lomprez*, van Idem. — *H. W. Voorstad*, van Idem. — *R. Douglas*, van Idem. — *W. E. F. Heemskerk*, van Padang. — H. *T. Eijben Jr.*, van . . . . —

JAVA HOTEL. *Bund*, van Buitenzorg. — *J. J. H. Veline Baert*, van Rotterdam. — *Milder*, van Idem. — *J. P. Hessels*, van Idem. — *W. Blankhert*, van Middelburg. — *J. Verloop*, van Samarang. — *M. D. Prinssen*, van Idem. — *A. Stel*, van Molukkos. — *P. P. Bonte*, van San. Francisco. — *W. S. C. Horldard*, van Sijdney. — *K. H. Leonhard* en *Echtgt.*, van Soerabaija. — *A. Harmsen* van Amboina. — *W. J. Coers*, van Rotterdam. — *M. Vis*, van Probolingo. — *M. J. Maas*, van Adelaide. — *W. L. van den Dries*, van Rotterdam. — *F. de Vos*, van Idem. — *J. S. van Ronkel*, van Idem. — *J. van Heiningen*, van Singapore. — *F. Nepperus*, van Rio Janeiro. — *E. N. F. von Wulcon*, van Samarang. — *Munters*, van Helvoetsluis. — *E. Caldwel*, van Newyork. — *B. Weidenour*, van Pasaroean. — *H. Voigt*, van Weltevreden. — *K. L. Hille*, van Pekalongan.

MARINE HOTEL. *C. C. Hansen*, van Rotterdam. — *M. Dancourt* van . . . . — *C. Spiegelberg*, van . . . . — *F. Hugenholtz*, van Soerabaija. — *J. F. M. Göbel*, van Cardiff. — *J. J. Riems*, van Soerabaija. — *J. van der Linden*, van . . . . — *K. Latjes*, van . . . . — *A. Schaap*, van Samarang. — *N. Dijkema*, van Rotterdam — *M. Dancourt*, van Padang. — *S. R. A. Boerlage*, van Onrust.

Advertentiën.

Getrouwd:

G. H. ARENDSEN HEIN

en

A. C. DICKELMAN.

Pasoeroean, 18 *September* 1857. (2987)

Getrouwd:

J. F. ANTEN

1ste Luit. der Artillerie,

met

C. LORIAUX.

Salatiga, 27 *September* 1857.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, *C. H. Lobry*, geliefde Echtgenoote van

(2988) N. J. T. NIGGEBRUGGE.

Soerabaya, 19 *September* 1857.

Ontijdig, doch voorspoedig, bevallen van een ZOON, *E. C. Langenberg Kool*, echtgenoote van

(2938) J. E. HERDERSCHÉE.

Pekalongan, 20 *September* 1857.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *T. E. L. Odenthal*, geb. van *Bloemen Waanders.*

Samarang, 21 September 1857. (2926)

Bevallen van eenen ZOON, vrouwe *Paulina Sibarg*, geboren *Vereul.* (2930)

Samarang, 21 *September* 1857

Bevallen van eenen ZOON, *C. C. Scherius Nagel.*

Probolingo, 21 *September* 1857. (2925)

Bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *E. M. Schlüther*, geboren *Vackevisser.*

Samarang, 21 *September* 1857. (2929)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *A. H. Lacardie, Kruseman.*

Soerakarta, 27 *September* 1857. (3011)

Bevallen van eën' ZOON, vrouwe *M. W. V. van Son Baud.* (2924)

Batavia, 28 *September* 1857.

HET KUSTLICHT. (*vervolg.*)

»Gij schijnt veel lust te hebben om mij op het schavot te brengen," zeide le Grand na eene geruime poos, op een toon van verachting. — »Daarvoor beware mij God!" riep de luitenant verschrikt. »Ik dank u en vergeef u, in zoover mijne redding en uwe schuld jegens mij betreft. Moge God u al het andere even zoo vergeven, en de wrekende arm der wereldlijke geregtigheid van u blijven! Wat *ik* doen *moet*, geschiedt niet uit *wraak*, maar uit *pligt*." — »Wel nu," zeide le Grand koel; »dan is het tijd, dat wij van elkander scheiden, en dat ik mijne maatregelen neme, om dit hoofd van het schavot te redden. Gij kunt op zulke moeijelijke wegen, als wij hier hebben, de reis onmogelijk te paard doen; uw arm zou er te zeer onder lijden. Daar voor de deur staan twee mannen met een draagstoel; hij is voor u bestemd. Binnen zeven dagen zijt gij te Drontheim."

Visser trad aan het venster. Twee kloeke Noorwegers, die er echter wel wat wild uitzagen, stonden naast den draagstoel met elkander te praten.

»Gij hebt van die mannen niets te vreezen," sprak le Grand, die den blik van den jongman verkeerd uitlegde. »Ik geef er u mijn woord op. — mijn woord van eer, zou ik zeggen, indien lieden, als ik, u voor zoo iets niet te slecht schenen," voegde hij er met een spotachtigen glimlach bij.

»Kan ik Adriana vaarwel zeggen?" vroeg de luitenant, nadat hij zijn weinigje kleeren had bijeengepakt. — »Neen!" antwoordde le Grand op een ruwen toon. »Het dient tot niets, en ik vrees bovendien, dat gij een angel in het hart van het meisje achterlaat, die haar den dood zal doen. Vaarwel, voor altijd!"

Stil en zonder een woord te spreken boog zich de jongeling. Een der dragers trad binnen, om het pakje reisgoed te ontvangen, en weldra ging de togt met rassche schreden over het eindelooze veenland naar het zuiden toe.

Zeven langwijlige dagen verliepen onder het afleggen van kleine dagreizen. Zoodra Visser te Drontheim was aangekomen, deed hij bij de overheid zijne aanklagt, en hier werden alle maatregelen genomen om zich van den misdadiger meester te maken. Deze waren echter vruchteloos. Men vond niets dan twee hoopen asch, op de plaatsen waar het huis en het observatorium van le Grand gestaan hadden.

IV.

SURINAME.

Een koele avondwind ruischte door de toppen der in lange rijen geplante koffijboomen eener in de nabijheid van Paramaribo gelegene plantaadje, toen uit een klein, wit bekalkt zijgebouw een meisje trad, en zich met een boek in de hand naar een prieel begaf, dat aan den grooten weg gelegen was. Men had naauwelijks een aangenamer plaatsje kunnen bedenken dan hier, waar zij zich nederzette. In de verte zag men de witte huizen der hoofdplaats, waarvan vele door eenen tuin omringd waren, als uit een bosch uitstaken; ter regterzijde strekte zich de zilveren vlakte der rivier tot op onafzienbare verte uit; ter linkerzijde zweefde de blik van de eene plantaadje naar de andere, alles met de vlijt, netheid en zorgvuldigheid aangelegd en onderhouden, die den Hollander kenmerkt.

Het prieel, waarin het meisje zat, was over en over met de ranken eener slingerplant omkleed, wier karmosijnroode, trompetvormige bloemen zeer schilderachtig buiten het donkere groen der breede bladen uitstaken. Een ranke palmboom stond ter zijde van het prieel, en naarmate het avondkoeltje toenam of verminderde, was dit ook met het geruisch der bladeren het geval. Het meisje tuurde nu eens, doch als het ware slechts werktuigelijk, in het boek, dat zij in de hand hield, en liet haren blik dan weder in de omstreek rondzwerven, of zij keek naar de rijtuigen en voetgangers, die ieder oogenblik passeerden.

Juist verhief zich op eenigen afstand eene kleine stofwolk. Het was een jong zeeofficier op een fraai paard, dat haar opwierp, terwijl hij, van den schoonen

Bevallen van eene DOCHTER, G. P. de Vogel-Gijsbers.

BATAVIA, 30 September 1857.

Eenige kennisgave. (2947)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, C. M. Stering, geb. Krijgsman.

BATAVIA, 30 September 1857. (2980)

In den nacht van den 18 op den 19 September 1857, heeft het den Almagtigen God behaagd, mijne zeer geliefde echtgenoote *G. D. A. Rudolph*, na een kort doch smartelijk lijden door den dood mij te ontrukken, tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen en hare verdere betrekkingen.

(2928) A. H. CLIGNETT.

SAMARANG.

Te Samarang is op den 19den September 1857 overleden *Charles Gustave Adolphe Schüsler*, in zijn leven geëmployeerde bij de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij, veel geliefde broeder van

(2932) MR. F. H. E. SCHüSLER.

Heden overleed ons jongste kindje, *Johannes Bernardus Arthur*, met wiens geboorte wij ons nog zoo kort geleden mogten verheugen.

J. E. HERDERSCHEE.

(2939) J. C. HERDERSCHEE.

Langenberg Kool.

PEKALONGAN, 24 September 1857.

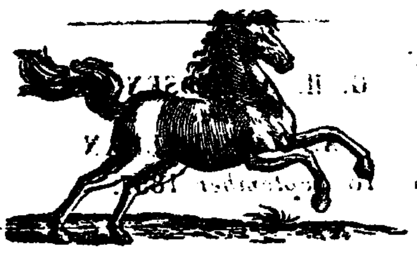

VENDUTIE

Op Maandag 5 dezer,

op het plein der Java-Bank,

à 2 pCt. Vendu-Salaris,

door *Cassalette & Co.*, van:

100 ZEER FRAAIJE MACASSAARSCHE RIJ- EN WAGENPAARDEN,

waaronder vele Spannen, meest alle van meer dan 4 voet, pas aangebragt per *Antoinette*.

Dagelijks alle te bezigtigen op het plein bovengenoemd.

(2979)

VENDUTIE

op Dingsdag 6 October 1857,

voor het Commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*, van diverse Lijnwaden, Provisien, Dranken, Meubelen, 1 complete Machine om Sodawater te maken, met de noodige flesschen, etc.

voorts nog:

diverse Goudwerken, Brillanten, Horologien. (2948)

Op de Vendutie van Dingsdag 6 October, zullen almede worden verkocht:

een factuur fraaije Engelsche Lampen, bestaande uit Hang-, Tafel-, Muur- en Kantoorlampen, Stoelen, ijzeren Ledikanten, geel Koper, Engelsche Wagen en Rijtuigen,

voorts nog wegens vertrek:

1 span zwarte Battak Paarden, 2 spannen bruine Macassaren, 3 Rijpaarden.

(2994) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van 6 October zullen almede worden verkocht:

100 JATTIEHOUTEN BALKEN.

(2949) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie.

Op Woensdag, den 7den October,

op het Heemradenplein alhier, door *John Pryce & Co.* zal zonder reserve worden verkocht het restant

Riga masten,

op den 17 September onverkocht gebleven. (2941)

Op Donderdag den 8sten October 1857 zullen te *Indramayoe* op publieke Vendutie worden verkocht.

ELF LAADPRAAUWEN

van verschillende grootte en de verdere vastigheden toebehoorende aan de boedel van wijlen *J. J. Dornseiff.*

De Gemagtigden,

N. DIKHUIS.

(2931) G. A. VAN DER GEUGTEN.

Vendutie

op Vrijdag, den 9den October 1857,

voor het Commissiehuis van *Abeleen, Dennison & Co.*, van Lijnwaden, Tricot, Broekenstof, Shalws, Sokken, witte en bonte Hemden, Gouddraad, Rijtuig Lantaarnen, 200 manden Fransch Bier, Seltzers water, Boter in ¼ vaten, Een stel Javasche Wajang maskers met daarbij behoorend Gamlang spel (*zijnde oudheden*), Marbo- en Nibonghouten balken,

almede:

Een factuur Spiegels en Schilderijen in vergulde en mahoniehouten lijsten. (2981)

VENDUTIE.

Op den 14den October aanstaande zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement worden verkocht:

Ten huize van den WelEd. Heer E. Breton Vincent, *Tana Abang*

een nette inboedel, bestaande uit Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Tafels, Stoelen, Consoles, Ledikanten, Wagens, Paarden enz.

(2947) J. BROWN.

Vendutie

op Vrijdag den 30 October 1857,

tegen 4 pCt. Vendu Salaris, aan 's Lands Marine-Werf alhier, door *John Pryce & Co.*, van Z. M. voor de dienst afgekeurde korvet

BOREAS,

metende ongeveer 300 Last, met drie masten, boegspriet, onderwand, een anker en ketting en 2 metalen pompen, thans liggende beweesten de haven, benevens eenige afgekeurde Marine-benoodigdheden,

verder:

van de voor de dienst afgekeurde Gouvernements Recherche Schooner,

lang 60 vt., breed 14 vt. en diep 6 vt., liggende aan de kleine boom alhier. (2942)

Op Vendutie van Vrijdag, den ... October 1857,

zal almede worden verkocht:

Oud vaatwerk,

Groene deelen,

Brandhout enz. afbraak,

afkomstig van het Ned. schip HENRIETTE ..., laatst gevoerd geweest door G. W. BAKKER, ... gende aan de kleine boom alhier.

(2944) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

Op Maandag den 2 November aanst.

zal, voor het lokaal der Weeskamer op Molenvliet, andermaal gehouden worden eene Verkooping van eene belangrijke hoeveelheid prachtige Marmerwerken, alhier uit **Italie** aangebragt, door nu wijlen den Italiaan **ALESSIO PARLANTI.**

Zullende die voorwerpen, den dag vóór de verkooping, zijnde Zondag 1 November, voor een ieder te zien zijn van 's morgens 9 tot 's namiddags 2 ure aan het lokaal der Weeskamer. (300..)

Ontvangen:

Een factuurtje zilverwerk, als: kristallen Brood- en Suikermandjes met zilveren Hengsels, Theelepeltjes, Suikerstrooijers, Gemberlepels en vorken, Sauslepels, Vleeschvorkjes, gouden Potlooden, Flacons met gouden stoppen, bij

(2998) OLISLAEGER,

Goudsmid, Rijswijk.

Verkrijgbaar

NIBOENG DAKLATTEN

bij

(2992) P. LANDBERG & ZOON.

BENGAALSCHE GRAM

te bekomen bij de ondergeteekenden à *f* 10.— per zak contant.

(3002) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Pas ontvangen:

Een keurig assortiment Fransche Zijden stoffen, effen, gestreepte en geruite van verschillende kleuren en dessins.

Zoo ook:

Luxe-artikelen voor Cadeaux, bestaande uit Dames en Heeren schrijf, reis- en zak nécessaires, porceleinen Vazen en étagère voorwerpen.

bij

(3012) GEBR. BEIJNON.

S. D. Brandon,

in de STAD en op RIJSWIJK.

Parijsche

HEEREN BOTTINES,

met Elastiek. (3010)

Pas ontvangen:

Geborduurd klamboegoed, Idem rokken, Batisten, Mousseline, Witgoed gemerkt S. O., Fijne koussen, Dames koussen, Trico, Vestengoed, enz. enz. Porseleinen bloempotten.

Verkrijgbaar bij:

JO TJOIE GOEAN.

(2982) JO HOK GOEAN.

op *Bazaar Senen* en *Bazaar Pisang*.

---

avend gebruik makende, voortreed. Juist wilde hij het prieel voorbij rijden, en greep even naar zijnen hoed, om de dame te groeten, die er zich in bevond, doch plotseling pareerde hij zijn paard, wierp een blik op het lezende meisje, en riep met alle teekenen van verbazing: »Is het mogelijk! ADRIANA!'' Schielijk sprong hij van het paard.

Ook het meisje was intusschen opgestaan. Zij staarde den officier aan, en riep, zonder regt te weten wat zij zeide: »ADRIAAN!''

De luitenant had intusschen de teugels van zijn paard om eenen boomstam vastgemaakt. Met twee sprongen was hij den heuvel op en stond nu voor het meisje.

Beiden waren in den tijd van twee jaren — zoo lang was het, dat zij elkander niet hadden gezien — eenigzins, doch niet in hun nadeel, veranderd. ADRIANA was een weinig bleeker geworden, maar juist daardoor hadden hare gelaatstrekken in belangrijkheid gewonnen. Wat VISSER betreft, deze zag er veel mannelijker, stouter, vermeteler uit, en het was buiten twijfel, dat de door zeelucht en keerkringszon gebruinde wangen en de elegante uniform, met het gouden, blinkende anker, dit voorkomen nog verhoogden. Men kon den jongen officier zonder tegenspraak onder de schoonste jongemans van zijnen stand tellen.

Verscheidene oogenblikken stonden de jongelieden als dus, en reikten elkander, zonder een woord te spreken, de hand. De jongeling was de eerste, die het stilzwijgen afbrak.

»Derhalve in het hooge Noorden, aan de grenzen van Lapland, moesten wij vol smart van elkander afscheid nemen, om elkander hier in Suriname weder te vinden!'' riep hij uit, terwijl hij ADRIANA's hand aan zijne lippen drukte. — »Gij hebt gelijk,'' zeide deze getroffen, terwijl zij haren blik op den jongman liet rusten. »Smartelijk was ons scheiden, maar — vinden wij elkander met vreugde weder?'' — »Zeker, zeker! En zoo God wil, om elkander niet meer zoo lang uit het oog te verliezen,'' zeide de ander. »Maar waar is uw vader?'' — »Op zee,'' antwoordde ADRIANA. »Hij heeft eergisteren het land verlaten. Hij heeft zijne vroegere kostwinning weder opgevat. Hij is kapitein op een Guinea-vaarder.'' — »Uw vader is zeeman?'' sprak de jonge officier verbaasd. »O nu begrijp ik veel, wat mij vroeger duister was. Het is mij voor het overige aangenaam, dat hij niet hier is.'' Dus besloot hij, terwijl hij zich het voorhoofd wreef. »Hij zou misschien nog zeer verbitterd wezen.'' — »Maak u daarover niet ongerust,'' gaf ADRIANA schielijk ten antwoord. »Hij sprak dikwijls van u, en hij deed daarbij eene belangstelling blijken, zoo als ik vroeger nooit bij hem heb waargenomen. In het eerst was hij zeker vertoornd....'' — »Hoe sprak hij wel over de reden, die ons van elkander verwijderde?'' vroeg VISSER schielijk. — »Hij zeide mij,'' sprak ADRIANA aarzelend en met de oogen ter aarde gevestigd, »dat gij hem beschuldigd hadt, door het licht in zijn observatorium, aanleiding te hebben gegeven dat uwe brik is vergaan. Wat er van is, weet ik niet,'' voegde zij er zacht bij; maar zoo hij iets misdaan heeft, zal de hemel hem voorzeker vergeven.'' — »En gij kwaamt ongedeerd hier?'' — »Mijn vader,'' sprak ADRIANA, »vreesde eene aanklagt van uwe zijde, en wij reisden dag en nacht door. Hij zeide dat hij niet van een langdurig onderzoek hield.'' — »En in dien tusschentijd?'' — »Bevonden wij ons in de groote steden van Europa,'' zeide ADRIANA met een zucht. »Wat ons derwaarts dreef — ach, aan eenen vriend als u mag ik dit wel zeggen, zoo gij het buitendien niet reeds vermoed hebt — het was de ongelukkige neiging van mijnen vader voor het hazardspel.''

Als schubben viel het thans den jongman van de oogen. Het spel had den ongelukkige tot de afschuwelijke kostwinnig op de kust gedreven, en waarschijnlijk bragt het hem ook later op het dek van een slavenhaler. Thans begon VISSER het onophoudelijke pakketspel te begrijpen, zelfs daar, waar niets te winnen was.

»En uw vader heeft u zoo lang in deze afgescheidenheid achtergelaten?'' vervolgde de luitenant na eene lange poos. — »Ik hou van de eenzaamheid, zoo als gij weet,'' gaf ADRIANA ten antwoord. »Bovendien leef ik

Liedertafel AURORA.

Vocaal en Instrumentaal CONCERT,

ten voordeele der nagelatene Betrekkingen van den Nederlandschen Toonkunstenaar

J. B. VAN BREE,

te geven

op Vrijdag, den 16 October 1857,

des avonds ten 7½ ure, in het Locaal van den Schouwburg, door de Leden der Liedertafel Aurora, met medewerking van heeren Toonkunstenaars en liefhebbers te dezer stede.

Het Programma zal nader worden bekend gemaakt.

Lijsten tot inteekening zullen worden aangeboden.

(2999)

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

COSMORAMA

situé au Koningsplein, en face le Gang Pool.

Très prochainement

L'OUVERTURE.

Le Cosmorama sera ouvert tous les jours même le Dimanche, depuis 7 heures du soir jusqu'à 11 heures.

(2989)

S.B.vanKleeff&Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Verkrijgbaar:

Echte Deventer Koek.	Hollandsche Beschuit.
Holl. Zuurkool.	Ossetongen in Blik.
Gerookte Ossenhaas.	» » Pekel.
Gelardeerde Ossenhaas.	Rolpens.
Kalfsborsten in blik.	Andijvie.
Ossenvleesch in blik en in emballage.	Zuurkool, Roode Kool, Bruss. Spruitjes } in stop fleschen
Rootzalm in stopflesschen.	Alkmaarsche Gort.
Paling » »	Keukenstroop.
Tongen en Keelen in stopfl.	Zwitsersche Kaas.
Echte Genua Olie.	Limburgsche »
Selterswater.	Sirop van Punch.
Holl. Morellen op Brandew.	
Spaansche Olijven.	

(2998)

Rubans de Velours noir,

de toutes largeurs.

EPONGES de toutes grosseur.

Chez

(2004) M. JANET.

DECORATIES

voor de Militaire Willemsorde, Ned. Leeuw en Eikenkroon,

zijn in alle grootten ontvangen bij

(3007) S. D. BRANDON.

TOKO RIJSWIJK.

ZINGENDE KANARIE VOGELS.

(2945) J. C. SAYERS.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde Maat Aangemaakt, vervaardigd en van glas en achterschotten voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(2966) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TIMMERWERF

voor

Praauwen, Tambangans, enz.

(2967) B. A. VAN DORP, *Indramayo*.

S.B.vanKleeff&Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Grasboter en groote Hammen

tot zeel verminderde prijzen. (2997)

TOOVERLANTAARNS

met fraaije voor kinderen zeer geschikte voorwerpen à ƒ 30,—

bij

(2961) H. M. VAN DORP.

BATAVIA 1857.

Ontvangen:

Eene nieuwe zending, Gibus, Zwarte Zijden, gecouleurde Castoren en Bengaalsche Hoeden,

bij

(3006) S. D. BRANDON.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN

van 2 tot 10 duim breedte, van ƒ 0.50 tot ƒ 2.— per Rhijnlandsche voet, te bekomen bij

(2964) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Fijn Amerikaansch Meel.
Dito Triest Meel.
Versch Hollandsch Meel.

bij Partijen en ook bij enkele Vaten.

(2957) PLUMP & Co.

BREMER ZANDSTEENEN

in dimensiën van 15, 18, 21 en 24 duimen in 't vierkant.

GRANIET VLOERSTEENEN

van 16, 17, 18 en 19 duimen in 't vierkant.

(2958) PLUMP & Co.

Overland Mail
KOFFERS,

ontvangen bij

(2960) S. D. BRANDON.

Toko Rijswijk.

CHAMPAGNE, Vve Cliquot,

in heele en halve flesschen.

(2893) J. C. SAYERS.

Te Koop

bij

JACOMETTI & CO.

Compleete Keukenstellen, bestaande elk stel uit:

2 dikke gegoten ijzeren platen met dertien gaten voor plaatsing van potten en pannen.

13 platte ijzeren deksels om genoemde gaten digt te houden, indien er niet op gekookt wordt.

11 platte ijzeren ringen om naar welgevallen de gaten te vergrooten of te verkleinen.

13 ijzeren vertinde cassarollen en ketels, in de gaten passende, waaronder:

1 groote hammenketel.
1 » waterketel met koperen kraan.
9 cassarollen van diverse grootte met stelen (handvatsels).
2 cassarollen id. id. met ooren (handvatsels).

2 ijzeren aschbakken, met koperen knoppen om onder de vuurovens te schuiven.

2 gegoten ijzeren steenkolenbakken.

2 ijzeren scheppen.

2 groote ijzeren vuurtangen met koperen knoppen.

2 gegoten ijzeren vuurroosters.

2 ijzeren deuren met boogen en panelen voor de vuurovens.

1 groote ijzeren deur met boog en panelen voor een groote oven.

Eene duidelijke voorstelling wordt, op verlangen, van den bouw gegeven der keukens, waarmede deze keukenstellen een geheel vormen; zijnde die bouw hoogst eenvoudig. Deze keukenstellen bevelen zich bijzonder aan, door de weinig kostende prijs; door de daarmede te verkrijgen uitsparing van brandstoffen, vermits voor het op vuur houden van 18 à 20 pannen en ketels slechts **twee**; en voor 6 à 10 slechts **één** vuur nodig dan vuldoende zijn. De ijzeren platen zelven verkrijgen eene warmte, welke men benuttigen kan om verscheidene spijzen warm, en water aan den kook te houden, of de spijzen zacht op te kooken.

Voor den bouw der keukens die opmerkelijk weinig kostende is, en het metselen onmogelijk mislukken kan, wordt op verlangen geleverd de noodige vuurvaste steenen, en vuurvaste klei tot opmetseling der ovens, en der aan 't vuur blootgestelde plaatsen.

Tot brandstof kan men naar verkiezing steenkolen, hout of elke andere brandstof bezigen. (2985)

Per *Aegidia & Paulina*;

hebben de ondergeteekende alweder pas ontvangen:

Een factuur puike Provisiën als: Diverse soorten van Groenten en Vleeschen in ½ en ½ blikken, versche en gerookte Zalm, Rookvleesch, Tafelzuren, gedroogde Vruchten, Banket- en Suikerwerk, Poeder- en Vanille-Chocolaad, Sneedekoek, zoo ook Boter van *van der Leeuw*, groote Hammen, ook Kazen, Rensumagbitter en Liqueren van Bocking en Haantjes Bier van *Rendorp*.

(2954) GEBRS. BEIJNON.

BILJARDLAKEN,

bij

(2896) NIE BOENTJENG & Co.

TE KOOP

bij ZAKARA & AUDINEAU,

Wagenveeren van 3, 4 en 5 bladen, Oliebussen, Lakens, Cattelein, Zijden Damast, Kapleder, Slijkboordleder, Passementen, Voetkleedsels, Tapijt, verlakt Linnen, Lantaarns en alle verdere benoodigdheden. (2985)

Te Koop

twee fraaije Engelsche Phaetons, alsook eenige Perspompen tot het vullen van Badkuipen, enz.

(2059) PITCAIRN, SYME & Co.

hier geheel vrij en ongegeneerd. De eigenaar dezer plantaadje woont te Paramaribo, en de familie van mijnen opzigter bestaat uit zulke goede menschen, dat zij, mij ten gevalle, alles willen doen wat ik maar verlang. Maar gij hebt mij nog niets van uwe lotgevallen medegedeeld." — »Deze waren vrij eenvoudig, sedert wij elkander het laatst gezien hebben," zeide Vis. »Toen ik mij te Amsterdam voor eenen krijgsraad ten opzigte van het vergaan van *het Zeepaard* gezuiverd had, hetgeen mij juist niet moeijelijk viel, daar het karakter van mijnen ongelukkigen kapitein bekend was, werd ik als eerste luitenant op een fregat geplaatst. En thans ben ik commandeur van de brik *de Arend*, die in deze wateren gestationeerd is, om den handel der Staten van Holland te beschermen. Mijn schip ligt hier in de haven, om gekalefaterd te worden, en ik denk binnen weinige dagen in zee te kunnen steken. Er heeft zich sedert een paar maanden een zeeschuimer in de wateren van Cuba laten zien, die reeds twee Fransche koopvaardijschepen genomen en een van de onzen geplunderd heeft. Van Cayenne is een schip afgezonden, om hem te vervolgen, en ik heb van wege het gouvernement dezer koloniën den zelfden last." — »Zult gij lang afwezig zijn, en keert gij, wanneer uw last volbragt is, weder naar de koloniën terug?" vroeg ADRIANA, terwijl zij zacht beloosde. — »Als het geluk mij maar eenigzins gunstig is, hoop ik spoedig terug te wezen," antwoordde de luitenant. »Indien de Franschman, die reeds van Cayenne is uitgeloopen, mij niet de eer van den mond wegneemt, dan heb ik hoop en — ja, lach maar! — een geheim voorgevoel om binnen kort, met den zeeschuimer op het sleeptouw, aan den mond van de Suriname te verschijnen. Mijn last voor het tegenwoordige station luidt voor het overige een jaar."

Lang praatten de jongelieden nog over het een en ander, en het was reeds donker geworden, voordat de luitenant, het ongeduld van zijn paard bemerkende, dit beklom, en naar Paramaribo terug reed.

Wij zullen onze lezeressen wel nauwelijks behoeven te zeggen, dat onze luitenant het bij het tegenwoordige bezoek op de plantaadje niet liet. Hij reed bijna dagelijks, droeg zijn paard hem naar het huisje, dat hem meest in de verte wenkte, en gewoonlijk zag hij ADRIANA ook reeds in het prieel op hem zitten wachten. De betrekking der jongelieden werd op deze wijze van dag tot dag inniger. ADRIANA vertelde haren vriend vaak van het zonderlinge gedrag haars vaders, wanneer op hem het gesprek viel, hetgeen nog al dikwijls het geval was. Nu eens ging haar vader op hem — den luitenant — aan, zoo als ADRIANA zeide, en verzekerde dan, hem nooit te zullen vergeven, dat hij hem uit zijne rust en eenzaamheid had verdreven, en bijna aan de justitie overgeleverd; maar dan weder noemde hij hem een jongman, zoo als hij wenschte tot zoon te hebben. — Bij ... LE GRAND alsdan — een ... door en door, die zijn vak in den grond verstond, en niet kon ... dus was dan gewoonlijk de gevolgtrekking, waarmede hij eindigde — of hij moest 't avond of morgen zijn fortuin maken.

(*Wordt vervolgd.*)

TE KOOP Een goedgedresseerd **RIJ-PAARD**, 4 vt. 6 dm. en een **JAGTGEWEER**.

Te bevragen bij den uitgever van dit Blad. (2977)

Op Meester Cornelis.

TE HUUR om dadelijk te aanvaarden het aangenaam gelegen woonhuis aan den grooten Postweg, met groot erf, met klapper en andere vruchtboomen, notenmuskaattuin, enz.

Te bevragen bij

(3000) **TIEDEMAN & VAN KERCHEM.**

TE HUUR Een huis op Parapattan, laatst bewoond door den

HoogEdel Gestr. heer Mr. *P. Brunsveld van Hulten*, te bevragen bij

(2937) **J. F. MEIJER.**

Wissels op Nederland

bij

(2934) **JACOMETTI & Co.**

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den op den 14 dezer overledene mejufvrouw *E. C. Louis*, worden verzocht binnen den tijd van zes weken na dato dezes aangifte of betaling te doen aan den ondergeteekende; terwijl degenen voor wien de overledene zich als borg heeft geinterponeerd worden verzocht van een ander te voorzien.

De Executeur

(2923) **W. JACOBS.**

Batavia, den 16 *September* 1857.

Notariaat.

Bij den Ondergeteekende bestaat weder gelegenheid tot aanleering van het Notariaat.

(2983) **Mr. L. J. A. TOLLENS,**

Adv. Advocaat en Cand. Notaris.

Batoe-Toelies.

Eene Europesche dame zag zich gaarne geplaatst, bij eene fatsoenlijke familie ter opleiding van jonge kinderen.

Adres Letter A. bij den uitgever van het *Soer. Nieuws- en Advertentie Blad* te Soerabaija. (2986)

Een jong mensch bekend met de Hollandsche, Fransche, Maleische en Sundasche taal, het Boekhouden de Kultuur van Rijst, Koffij en Suiker, zoekt eene plaatsing als Administrateur op een land.

Adres, brieven franko onder Lt. B.

(2933) **H. M. VAN DORP.**

Een sedert jaren in Indië dienend Officier van gezondheid met verlof naar Nederland willende gaan, biedt zich aan om tegen billijke voorwaarden, aan boord van een der Hollandsche koopvaardijschepen gedurende den overtogt naar Nederland te belasten met de behandeling der zieken.

Adres franco onder Letter A. bij de Boekhandelaren

(2997) **V. H. NOMAN, KOLFF & Co.,**

te *Samarang.*

WOODBURY & PAGE,

sluiten hun Photographisch Atelier op Donderdag, den 15den October.

(2998)

De Ondergeteekende maakt bekend aan jonge Heeren en Dames dat hij heeft opgerigt eene

DANSSCHOOL,

WOENSDAGS en ZATURDAGS avonds van 8 tot 10 ure.

(2990) **J. BELLE.**

Batavia, den 4 *October* 1857.

Adres Bazaar Barod.

Let Wel!

De Ondergeteekende, **Stadsvroedmeesteresse** te Samarang heeft ten hare huize, kamers op de doelmatigste en gemakkelijkste wijze ingerigt ter verleening van verloskundige hulp, welke ten allen tijde kunnen betrokken worden.

De Stads-vroedmeesteresse,

(2936) **A. C. PFANNER,**

geb. Jansen.

Militaire Societeit Concordia.

THÉ-DANSANT,

op Zaturdag den 10 *October* 1857.

Namens de Directie,

De Secretaris,

(3001) **E. R. GOTELING VINNIS.**

Spaarbank.

Zitdag, den 2den en 16den October.

(2922)

Verloren of Gestolen

een zwart en geel gevlekte Engelsche Terrier, met geknipte ooren en staart, luisterende naar den naam **FANNY**. De eerlijke vinder wordt beleefd verzocht, deselve terug te bezorgen ten burele van de *Java Bode*. (2951)

Lost or Stolen

a black and tan English Terrior, clipt ears and taal, answering to name of **FANNY**. The finder is requested to bring the same to the office of the *Java Bode*.

Batavia, 30th *September* 1857. (2950)

Bureauhandel van W. BRUINING.

Direct uit Engeland ontvangen:

Eene groote Collectie van de beste soorten

STALEN PENNEN,

waaronder de algemeen beroemde **GILLOTTS** en **MITCHEL'S**; alsmede eene soort

KOPEREN PENNEN,

uitmuntend geschikt voor vlugschrift.

Voorts **Carmin** en **Blaauwe Inkt**, en goede kleurhoudende

SCHRIJF- en COPIIER-INKT.

(3008)

Nieuwe

ALGEMEENE LAND- EN ZEEKAART

der

Nederl. Overzeesche Bezittingen,

opgedragen aan den generaal majoor *Walter*, onder deskundig toezigt bewerkt door *A. J. Bogaers*. Op linnen met rollen geplakt, fraai gekleurd, hoog 1, breed 2 Ned. el, gekleurd *f* 32.

Ontvangen bij

(2993) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

De Indier

en

Dr. van Hoevell's Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië.

JAARGANG 1858.

Heeren Inteekenaren worden bekend gesteld, dat de afzending van bovengenoemde Periodieken ook voor 1858, **uit Nederland regtstreeks**, aan de respectieve adressen zal geschieden.

Nieuwe abonnementen worden dus ten spoedigste bij ons ingewacht, zullende later daaraan slechts per omgaande Landmail gevolg kunnen worden gegeven.

Inteekenaren die hun abonnement **niet wenschen** te continueren, worden beleefd verzocht, daarvan uiterlijk vóór primo November opgave te doen.

Voor dien tijd geen afzegging ontvangende, zal de toezending geregeld blijven voortgaan.

De abonnements gelden, (bij vooruit betaling te voldoen), bedragen:

Voor de Indier .... *f* 36 —

„ Dr. van Hoëvell's Tijdschrift. „ 30 —

De Administrateuren,

(2952) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

Batavia, 29 *September* 1857.

Boekhandel LANGE & CO.

Nieuwe Algemeene Land- en Zeekaart van de Nederl. Overzeesche Bezittingen,

naar de beste bronnen bewerkt en op steen gebragt door *Bogaers*, 6 bladen.

Deze kaart wordt geplakt op linnen, verniet en met gepoliteerde rollen voorzien afgeleverd. (2991)

Boekhandel van H. M. van Dorp,

te Batavia.

KANTOOR-AGENDA

VOOR HET JAAR 1858,

groot formaat, inhoudende Agenda, benevens Kalender, Zegelwet, Naamlijst der Handelhuizen, Tokohouders enz., enz.

Prijs *f* 5. Franco per Post *f* 6. (2966)

KANTOOR-ALMANAK 1858,

los *f* 0,80 Cents. Opgeplakt *f* 1.

Uitgegeven en te bekomen bij den Boekhandelaar

H. M. VAN DORP.

Alsmede bij

H. L. DE LYON, te Samarang en **MARTENS & Co.**, te Soerabaya.

Batavia, *Augustus* 1857. (2963)

Boekhandel van H. M. van Dorp,

te Batavia.

Ontvangen:

CRAWFURD, A descriptive Dictionary of the Indian Islands, and adjacent Countries .... *f* 14.—

(2981) Franco per post .... „ 16.—

Kantoor- en Papierhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Groote en Kleine Kantoorboeken

met en **zonder koper**, in verschillende formaten en tegen billijke prijzen.

Mede verkrijgbaar te

Samarang bij **H. L. DE LYON** en

(2962) te Soerabaya bij **MARTENS & Co.**

Kantoor-Boekhandel van W. Bruining.

Eene uitgezochte Collectie

KANTOORBOEKEN,

in stevige Banden, **Groot en Klein formaat**, met en zonder koperen hoeken.

Copiëerpersen en Copiëerboeken.

(3009)

Het Stoomschip **LANGAN LAMONGAN**, vertrekt den 10 a. s. van **hier** regtstreeks naar **Samarang**.

Adres

(2968) **LEVERT & Co.**

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met de Nederlandsche brik **CESAR**, Kapt. **A. D. Brinkerink**, om tegen het einde dezer maand direct van Soerabaya te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Fraser Eaton & Co.* Soerabaya en alhier bij

de Agenten,

(3013) **PALMER, VOLCKER & Co.**

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. fregatschip **BATO**, gevoerd door Kapitein **W. F. Broeksmit**. Deze bodem is tot den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt en voert een geëxamineerd scheepsdoctor. Het vertrek zal vermoedelijk medio November van hier plaats hebben.

Voor nadere informatiën adresseren men zich aan de heeren *Schimmelpennink & Co.* te Soerabaya en alhier aan

de Agenten,

(3003) **VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.**

Batavia, 3 *October* 1857.

Nederl. Clipper Fregat *Zeelandia.*

Het bovengenoemd extra snelzeilend nieuw gebouwd schip, gevoerd door **W. Blankehoft**, omstreeks het begin van November van hier vertrekkende, wordt eene hoogst gunstige gelegenheid aangeboden aan passagiers.

Het schip is prachtig en comfortable ingerigt voor den overvoer vooral eener familie. Voert eenen geëxamineerden doctor en verdient in alle deelen eene bijzondere aanbeveling.

De bestemming van dit vaartuig is Vlissingen, een der geschikste havens van Nederland om gedurende den winter binnen te komen.

Nadere informatiën bij de HH. *Fraser, Eaton & Co.* en den gezagvoerder te Soerabaya en alhier bij

de Agenten

(2940) **MACLAINE, WATSON & Co.**

B IJ V O E G S E L
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 3 October 1857, No. 79.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het Nederl. schip **WILLEM DE ZWIJGER**, Kapt. **W. L. van den Dries**, om tegen den 8 dezer te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Java Hôtel en bij

(2969) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het Nederl. schip **AEGEDIA & PAULINE**, Kapitein **H. Veltman**, om tegen den 10 dezer te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Hôtel der Nederlanden en bij

(2970) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Naar Nederland.

Wordt nog passage aangeboden met het extra snelzeilend Ned. schip **TONIA**, Kapt. **C. F. Zeeman.** Dezen bodem wordt spoedig van de kust terug verwacht om vervolgens onmiddelijk de reis voort te zetten.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

(2973) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. schip **HERMINA MARIA ELISABETH**, Kapt. **W. Bonjer.** Dezen bodem ladende te Samarang, zal omstreeks de helft der volgende maand direct van **hier** vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen te Samarang en hier bij

(2974) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het Nieuw gebouwd Ned. schip **WILLEM DE ZWIJGER**, Kapt. **W. L. van den Dries.**

Dezen bodem voerende eenen bekwamen Doctor is zeer aan te prijzen door deszelfs doelmatige en luchtige inrigtingen.

Het vertrek zal van hier plaats hebben tegen medio December, terwijl intusschen informatien te bekomen zijn te **Soerabaya** bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te **Samarang** en **hier** bij

de Agenten,

(2975) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 October 1857.

Naar Nederland

Wordt nog passage aangeboden met het snelzeilend fregatschip **PHILIPS VAN MARNIX**, Kapt. **E. van Duijn**, vertrekkende tegen het laatst dezer maand direct van hier.

Informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder te Passaroeang en bij

(2972) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Passage naar Nederland.

Met het welbekende keurig ingerigte Ned. schip **DOELWIJK**, Kapt. **K. J. Swart**, wordt passage aangeboden naar Nederland.

Het vertrek van hier zal plaats hebben tegen medio dezer maand.

Informatiën zijn te bekomen bij

(2971) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 *October* 1857.

Passage naar Nederland.

Met het gunstig bekende Ned. schip **AEGEDIA & PAULINE**, Kapt. **H. Veltman**, wordt passage naar **Holland** aangeboden. Het schip is zeer prachtig en smaakvol ingerigt, voert eenen bekwamen Doctor, en zal waarschijnlijk in het begin der maand December direct van hier vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder, te **Soerabaya**, de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te **Samarang** en **hier** bij

de Agenten,

(2976) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 3 October 1857.

Passage naar Soerabaya.

Wordt aangeboden met de schepen:

CHERIBON, kapt. W. J. Coers

en

PRESIDENT PLATE, kapt. C. C. Hansen

om in het begin der aanstaande week derwaarts te vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(2955) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

CORTGENE, kapitein D. Dunlop.
ARGO, kapitein A. Weber.

Met bovengenoemde schepen wordt passage naar **NEDERLAND** aangeboden. Beide zijn volkomen uitgerust voor den overvoer van Passagiers, zoowel door de prachtige en aangename inrigtingen, als omdat zich aan boord van elk schip een geëxamineerd geneesheer en eene melkgevende Hollandsche koe bevinden.

De **Cortgene** laadt te *Cheribon* en *Tagal* om omstreeks het einde van October de terugreis aan te nemen. De **Argo** laadt te *Samarang* en *Tagal*, werwaarts het schip in de tweede helft der volgende week van hier zal vertrekken, om tegen het begin van December naar **ROTTERDAM** terug te keeren.

(2956) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, *den* 30 *September* 1857.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden, om in de loop dezer maand van hier te vertrekken, met het thans te *Soerabaya* in lading liggende snelzeilend Ned. barkschip **DERKINA TITIA** kapt. **P. Esink**, welken bodem zich door hare goede inrigtingen voor den overvoer van Passagiers bijzonder aanbeveelt.

Ter bekoming van nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder, de heeren *P. Kervel & Co.* te *Soerabaya* en alhier bij

de Agenten

(3014) E. MOORMANN & Co.

BATAVIA.

Door eene welwillende hand werden wij in staat gesteld het volgend berigt, gedagteekend Shanghae, 2 Sept. van den gezagvoerder van het Nederlandsch koopvaardijschip *de Dorethea* A. van den Kolk, omtrent het vergaan van dien bodem en de lotgevallen der bemanning mede te deelen.

Den 14 Julij, schrijft die kapitein, vertrok ik met *de Dorethea* van Macao, met lading voor Samarang en Batavia, Den 16 des avonds, mij volgens vrij naauwkeurige waarnemingen op 21° 5′ N. B. en 116° 40′ L. van Gr. bevindende, met goed weêr, geene inkleuring in het water, noch branding bespeurende, kreeg het schip onverwachts een hevigen schok; niemand wist wat er gaande was. Het schip schoot, daar er eene stevige koelte woei, een weinig vooruit, maar bleef al spoedig onbeweegbaar vastzitten. Het voorschip zwaaide gedurig heen en weder, liggende het eene oogenblik west aan en het andere N. O. en zoo weder terug. Daardoor ontwarende dat alleen het achterschip vastzat, werd er eenparig besloten hetzelve te ligten, waarop vooreerst alle watervaten van het achterdek ledig gestort, de lading uit het achterruim en de ballast onder dezelve over boord geworpen werden, waarmede den ganschen nacht, onder aanhoudend stooten van het schip, werd doorgebragt. Het schip bleef digt, wordende er, niettegenstaande het aanhoudend op dezelfde plek stootte en slechts weinig of niets vooruit schoot, niet meer dan 4 duimen water gepeild. Des nachts ten 3 ure nam het water een weinig toe, namelijk van 4 tot 6 duimen en werden de pompen uitgezet. Den 17 Julij des morgens ten 5 ure kreeg het schip een allergeweldigsten schok en bevonden we al zeer spoedig 1½ voet water in hetzelve; in weerwil van aanhoudend pompen, wies het al meer en meer, het roer was gebroken en, op een klein gedeelte na, geheel weg van het schip, dat nu zwaarder begon te werken. De masten schudden en kraakten, en ten 6 ure kregen wij op nieuw een zwaren schok, waardoor het water in het ruim nog meer toenam, stijgende tot 3 voeten, ofschoon de pompen niet stil stonden, waarop besloten werd de booten in gereedheid te brengen en over boord te zetten.

Omstreeks ten 8 ure, ontving het schip weder een buitengewoon hevigen schok en hoorden we van het dek het water met schrikkelijk geweld het ruim binnen stroomen; ook liep in één oogenblik het achterruim bijna vol. De steeds schuddende en krakende masten dreigden nu op ons te zullen storten, terwijl het geheele dek zich gelijk eene golvende zee bewoog, zoodat we tusschen beide naauwelijks op de beenen konden staan. Aan redding of behoud van het schip viel niet meer te denken en de gansche bemanning wendde zich tot mij om hetzelve te verlaten en, mogt het zijn, eene veilige haven te zoeken.

In alle haast werden er nu van ieder eenige kleedingstukken, benevens wat brood en drinkwater in de booten geworpen. Ik nam het dekkompas, het Azimuth kompas, scheepskijker, chronometer en verdere instrumenten, het kajuitszilver, het scheepsjournaal, eenige kaarten, al de scheeps- en mijne eigene papieren mede. Onder dit alles deed het schip niet dan stooten en kraken en dreigde ieder oogenblik op zijde te zullen vallen. Na van al het bovenstaande behoorlijke verklaring opgemaakt en die door de meesten te hebben laten onderteekenen, was ieder slechts op redding van zijn leven bedacht; allen sprongen in de boot en sloep en riepen mij toe spoedig neder te komen, daar die ligte vaartuigen het, door het schrikkelijk stooten (hetgeen trouwens ook waar was) niet lang op zijde van het wrak zouden uithouden.

Aan dat roepen gehoor gevende, klom ook ik af en nu werden de slepers afgesneden, de bootszeilen bijgezet en stevenden we, daar de wind vrij zuidelijk was, westwaarts op, hopende Macao of Hongkong weder te bereiken.

Na vier dagen, met afwisselend goed en slecht weder, in de booten gedobberd te hebben, kregen we land te zien. Het werd stil en we roeiden westelijk op, vertrouwende in de nabijheid van Hongkong te zullen komen. Dienzelfden dag (21 Julij) klaarde het weder zoo veel op, dat we zoo ten naaste bij eene breedte kregen, waaraan wij bespeurden veel oostelijker te moeten staan, dan wij gegist hadden. Wij zagen land van het N. W. tot N. O. en verder niets dan eenige Chinesche visschers. Den volgenden morgen was het zeer mooi weder, doch stil. Ten 8 ure des ochtends, ontwaarde ik door twee verschillende observatiën, aan de chronometer en de gegiste breedte, dat we hoe langer zoo verder oostelijk afdreven, hebbende toen reeds nagenoeg 117° L. Thans kwam ik met mijn stuurman overeen, niet langer westelijk op te werken, maar daar we water en brood genoeg in de booten hadden, voor de wind naar Amoij af te houden, hopende die plaats spoedig te zullen bereiken. Het bleef echter dood stil en daarom besloten we tot op den middag te wachten en eerst naauwkeurig te zien, wat breedte wij hadden.

Reeds sedert den vroegen morgen, hadden we vele visschersvaartuigen gezien, eenigen zelfs zeer digt in onze nabijheid, doch geen derzelven scheen acht op ons te slaan. Juist op den middag (22 Julij) ligtten echter verscheidenen, na elkander in eene, voor ons onverstaanbare taal te hebben toegeroepen, te gelijktijdig hunne ankers en kwamen, roeijende en zeilende, op ons aan. Wij deden, dit ziende, ons best, om hen met roeijen en tevens zeilende te ontloopen, doch dit mogt ons niet gelukken, en maar al te spoedig ondervonden we, wat zij in hun schild voerden. Meer dan vijftig groote visschersvaartuigen, ieder met tien à twaalf koppen bemand, waren in een oogenblik rond onze booten. Een derzelven, liep de groote boot regt van achteren in, onmiddelijk sprongen 8 à 10 met groote messen gewapenden in dezelve en sloegen, regts en links, hoewel met het platte, tusschen ons in. Inmiddels liepen eenige anderen langs de beide zijden der boot, zoodat ze met roovers als overdekt was. Toen ging het aan een plunderen; al onze goederen, instrumenten, provisiën, water, enz. waren in een oogenblik overgemand, de buikdelling der boot opengehakt, alle hoeken en gaten onderzocht en ons werd niets overgelaten, zelfs geen dronk water, hoewel we allen op de knieën hierom smeekten. De trommel met alle scheepspapieren, (waarin mede de geteekende verklaring van het verongelukken van het schip) lang door mij met de regterhand vastgehouden, smeekende dien te mogen behouden, was ik echter genoodzaakt over te geven, daar mij het scherpe van een mes op den pols gezet en gedreigd werd de hand te zullen afkappen, indien ik niet onmiddelijk losliet. Alles uit de boot zijnde, klom een dier onmenschen naar boven, sneed de zeilen van den mast en nam vervolgens ook al het touwwerk mede, latende letterlijk niets in de boot dan twee riemen en een handspaak. Ook onze sloep, waarin 8 man met den opperstuurman, onderging hetzelfde lot; niets, ook zelf geen dronk water, mogten zij, in weerwil van al hun smeeken, behouden. In de groote boot was ik met 18 personen, waaronder mijne vrouw en kind, benevens twee passagiers. Daarop hielden de roovers van ons af en we dankten God dat we ten minste ons leven tot hiertoe hadden mogen behouden.

Dan onze betrekkelijke vreugde was van korten duur. Spoedig kwamen eenige dier roovers terug en dwongen ons, met het mes op de keel, onze kleederen uit te trekken en af te geven. Moedernaakt werden wij uitgeschud en die kleederen medegenomen, latende dezen een oude broek, dien een oud hemd enz. Ook mijne vrouw en kind hadden zeer veel van die onverlaten te lijden; alle kleedingstukken, die hun aanstonden, werden haar van het ligchaam getrokken of gesneden. Daarop verlieten de roovers ons, doch het gezigt in de beide uitgeplunderde booten was allerakeligst, zittende de meesten onzer in hun bloote lijf, blootshoofds in de gloeijende zon, en geen drop water tot lafenis. Buitendien hadden we het verlies te betreuren van een onzer lotgenooten, namelijk den matroos F. Sacklee, die, waarschijnlijk door schrik bevangen, bij de eerste aanklamping der boot over boord sprong en ongetwijfeld in de golven zijn dood vond. Een ander matroos: Poetsma, die even zoo handelde, werd echter weder binnenboord getrokken en was zoodanig door schrik bevangen, dat hij ijlende onder in de boot lag en zich thans nog hier in het hospitaal bevindt, hoewel merkelijk in beterschap toenemende.

Uit allen was nu voor een oogenblik de moed geweken en hopeloos zaten we bij elkander, op Godsgenade ronddrijvende. Spoedig echter ontwaakten wij uit dien moedeloozen toestand en besloten, daar het land in 't gezigt was, regt op hetzelve aan te roeijen en de booten op strand te zetten, dewijl we noch eten noch drinken hadden. Dit mogt ons echter niet gelukken, alzoo het te vroeg donker werd en we dus geene geschikte plaats tot landing konden vinden. We hielden derhalve dien nacht langs den wal. Ter middernacht herleefde aller hoop, daar we voor ons uit eene stoomboot in 't gezigt kregen, kunnende duidelijk derzelver gekleurde lichten onderscheiden; alle krachten werden ingespannen om ze te bereiken, doch vruchteloos, aangezien plotseling alle lichten verdwenen en we in den donker niets meer konden onderkennen. Met het aanbreken van den dag (23 Julij) hielden we weder regt naar den wal toe; op den middag naderden we eene ten anker liggende visscherpraaw, waaraan wij door teekenen te verstaan gaven, dat we honger en dorst hadden. Waarschijnlijk met ons lot begaan, liet men ons op zijde van dat vaartuig komen en kregen wij allen, 25 personen sterk, vol op rijst en water. Ik kon echter uit de opvarenden dier praauw volstrekt niet te weten komen, op welk gedeelte der kust van China we ons bevonden. Met de hand wezen zij mij evenwel eene plaats aan den wal aan, waar ik moest landen, zullende als dan volgens hunne verzekering in goede handen vallen en waarschijnlijk verder geholpen worden.

Na eenigen tijd op zijde van die praauw uitgerust te hebben, aanvaarden we, naar omstandigheden welgemoed, den togt naar de ons aangewezene plaats. Digt

onder den wal komende, werden we aangeklampt door twee Chinesche vaartuigen en van ons begrepen hebbende, dat we eene veilige haven zochten, bood de schipper van een derzelven, aan, ons aldaar te brengen, mits ik vooraf eene schuldbekentenis van 200 spaansche matten teekende, waaraan door mij, niet anders kunnende handelen, voldaan werd. Toen namen ze ons op sleeptouw en bragten ons tegen den avond in eene kleine baai of inham, om aldaar tot den volgenden morgen te wachten, aangezien de stroom tegen was. Ook van hem kregen wij rijst en water, waarop wij ons onder in de booten ter ruste legden. Ten 2 ure des nachts werden we gewekt, op nieuw op sleeptouw genomen en westelijk opgeroeid naar de haven van Shantou (Swatow), alwaar we tegen den middag aankwamen. Daar vonden wij, behalve eenige Engelsche, ook twee Nederlandsche schepen, namelijk het barkschip *Formosa*, kapt. Krull en de brik *Anna*, kapt. Harmsz, bij welken laatste wij op zijde schoten. Met de meeste hartelijkheid werden wij door genoemde kapiteins en hunne bemanningen ontvangen en zij besloten dadelijk ons te verdeelen en ieder op zijn schip de helft onzer te bergen en voedsel te verleenen.

Later bood kapitein Harmsz mij met vrouw en kind en geheele ekwipage vrijen overtogt naar de plaats zijner bestemming, Shanghae, aan, hetwelk ik gretig aannam, dewijl ik voorzag, dat mijne matrozen daar spoedig geplaatst konden worden. Den 29 Julij vertrokken wij met de brik *Anna* van Swatow en bereikten, na eene door stilte zeer lange reis Shanghae op den 16 Augustus. Zoo spoedig mogelijk begaf ik met de bemanning naar den Consul, die haar een plaats aanwees in het Sailors-home en mij met mijn huisgezin in het zoogenoemde Commercie hotel.

Van het vergaan van de *Dorethea* en onze lotgevallen is procesverbaal opgemaakt en na gedane voorlezing door de geheele aanwezig zijnde ekwipage onderteekend. Thans zijn de meesten van mijn volk reeds op verschillende Engelsche en Amerikaansche schepen geplaatst en zal ik, volgens mededeeling van den Consul, naar Hongkong overgezonden worden, om van daar over Java naar Nederland te vertrekken.

— In den nacht van Dingsdag op Woensdag, is een der bijgebouwen, behoorende tot de pastorij te Depok, ingestort. Opmerkelijk is het dat bij dit ongeluk, waarbij p. m. 5000 dakpannen verbrijzeld werden, een zestal paarden, die zich daaronder bevonden, geheel ongedeerd bleef.

Amboina. Het weder was gedurende de maand Augustus gunstig.

In de *Javasche Courant* van den 29 Augustus ll. No. 69 werd reeds melding gemaakt van het vertrek van Z. M. stoomschip *Etna* naar Wahaai.

Den 9 Augustus begaf de gouverneur der Moluksche eilanden zich met gemeld stoomschip derwaarts om te onderzoeken in hoever de bevolking der negorij Sawaaij zich aan verzet had schuldig gemaakt, zoomede om de zwervende alfoersche stammen, die de omstreken der hoofdplaats onveilig maakten, te doen verdrijven.

Uit het onderzoek bleek dat het verzet was ontstaan door geheime stokerijen van den radja van Sawaaij. Deze werd door den gouverneur uit zijne betrekking ontslagen.

De orang kaja van Bessy, die zich jegens den civielen gezaghebber oneerbiedig had gedragen, werd voor zes maanden in de uitoefening zijner functiën geschorst.

Geen verder verzet had plaats.

Het aanwezen van zwervende alfoeren werd niet bevestigd gevonden.

Op de terugreis naar Amboina werd het eiland Mysowal en het eiland Boeroe aangedaan. Op dit laatste had de pokziekte, even als in 1855, weder groote verwoestingen onder de strandbevolking aangerigt, die zich als naar gewoonte in het gebergte in schier ontoegankelijke wildernissen verborgen hield.

Ook het garnizoen had veel te lijden gehad aan koortsen en dyssenterie.

Den 22 Augustus keerde de gouverneur met Z. M. stoomschip *Etna* te Amboina terug.

Banda. De oogst der notenmuskaat heeft over die maand in de onderscheidene perken bedragen: 15,679,084 notenpitten, uitmakende 125,482 ponden noten en omstreeks 31,358 ponden foelie. De hevige wind deed vele onrijpe noten afvallen.

Menado. In den namiddag van den 26sten Junij, omstreeks 5 ure, zag men te Gorontalo op eenen schijnbaren afstand van 15 Ned. ellen van de ondergaande zon, eene tweede zonneschijf.

Dit beeld was scherp afgeteekend, helder zilverglansig licht, gelijk de maan bij dag, en omgeven van eenige heldere wolkjes, bij eenen overigens onbewolkten hemel.

Dit natuurverschijnsel bleef ongeveer tien minuten onveranderlijk, maar verflauwde toen langzaam en loste zich op in eene donker groene massa.

— Op den 6den Julij had de radja van Boalemo met eenige praauwen en een zestigtal volgelingen van Gorontalo naar zijne negorij terugkeerende, op de hoogte van Doelopi, eene ontmoeting met drie zeerooverspraauwen.

De radja, wiens vaartuigen verspreid waren en die door zijn volk slecht ondersteund werd, ontkwam niet zonder moeite aan de handen der zeeroovers, met verlies van vaartuig en goederen, waaronder zich bevonden zijne onderscheidingsteekenen en rijkssieraden.

Twee hoofden werden gewond, en twee anderen, waarvan een zich met zijn kind op den arm door de vlugt trachtte te redden, zijn vermist en vermoedelijk gevangen genomen.

Van die rooverspraauwen ontsnapten en kwamen te Gorontalo aan, drie menschen van Saleijer, die verhaalden, dat zich aan boord derzelven een zestigtal geroofde menschen bevond.

Den 8sten Augustus deden drie rooverspraauwen, vermoedelijk dezelfden, het eiland Bangka aan, en vervolgden de terugreis naar Sollok, na bij genoemd eiland slaags te zijn geweest met eenige visscherspraauwen van Kaidipan.

Z. M. stoomschip *Phoenix* kwam drie dagen later van Ternate te Kema, stevende opverwijld om de noord, doch ontdekte niets van de roovers.

— *Philippijnsche Eilanden.* Het volgende is door het gouvernement der Philippijnsche Eilanden verordend, nopens den invoer aldaar van vreemde rijst en padi.

Art. 1. Van af den 31sten December des loopenden jaars is de invoer van vreemde rijst en padie veroorloofd, welke ook de plaats der herkomst moge zijn en onder welke vlag dezelve ook worde aangevoerd.

Art. 2. De vreemde rijst en padi, welke ter invoer worden aangeboden, zullen bij de tolkantoren van Manilla, Sual, Iloile en Zamboanga aan geene regtenbetaling, welke ook, onderworpen zijn, zoowel als in de overige havens, volgens het Koninklijk bevelschrift van 29 April 1856 voor den handel in granen opengesteld, welke zijn Currimo op Noord Ilicos, Salomaque op Zuid Ilicos, San Miguel op Camarines, Capiz en Antique.

Art. 3. De gewestelijke opperhoofden zullen op hunne bepaalde verantwoordelijkheid zorg moeten dragen, dat het transport en de verkoop der genoemde granen tusschen de onderscheidene gewesten en derzelver bevolking, geene de minste beletselen kunnen ondervinden, moetende het transport en de verkoop geheel en al vrij zijn overeenkomstig de thans vigerende wetten.

Art. 4. Elk schip dat met rijst geladen is, zal de boven vermelde voorregten genieten, wanneer het bij deszelfs aankomst kan bewezen worden, dat het van de plaats der herkomst van de rijst, vóór 1 Januarij 1858 is vertrokken en regtstreeks naar de genoemde havens is gezeild, zonder dat hetzelve, daartoe door den nood gedwongen, dezelven heeft moeten binnen loopen.

MANILLA, 18 Junij 1857.

(*Jav. Courant.*)

Soerabaya, 26 September. Den 23 dezer, omstreeks 11 ure, ontstond er brand in de kampong Pandjoenan Sidokharie, welke aangewakkerd door een hevigen wind zich verspreidde aan de belendende kampongs Kaoeman, Padean, Daleman, Djiebis en Lemah Poetro. In weinige oogenblikken waren acht steenen met pannen gedekte en 301 bamboezen met atap gedekte huizen in de asch gelegd. Vier inlanders, waaronder eene vrouw, zochten met hunne geredde goederen, in een waterput eene veilige schuilplaats doch zijn daarin gestikt. De oorzaak van dezen ramp wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

(*Oostpost.*)

NEDERLAND.

Men schrijft ons uit Veenhuizen dato 19 dezer:

» De ambtenaren en kolonisten alhier nog steeds een halve stuiver moetende betalen voor de distributie van elken brief en courant, boven de bepaalde port, hebben zich desaangaande tot Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken gewend, met eerbiedig verzoek deze onwettige handeling, die bijzonder voor den bedelaarkolonist zeer bezwarend is, omdat hij bij gemis van de gevorderde $2^1/_2$ cent dikwijls daarvoor zijn brood moet verkoopen, te willen doen ophouden."

Haarlem, 19 Julij. Onder de groote werken, in ons rijk sedert eenige jaren tot stand gebragt, bekleedt eene eerste plaats de drooggemaakte Haarlemmermeerpolder. Op den 7 Junij ll., waren er negen jaren verloopen, sedert de bemaling een aanvang nam, en den 4 Aug. 1852 meldde de *Staats Courant* dat het meer droog was. Sedert zijn de gronden verkocht en in cultuur gebragt, en werden tot op den 1 Jan. ll. in de nieuwe gemeente gebouwd, 248 boerderijen, 158 huizen en 724 keeten, ter huisvesting voor eene bevolking van 5157 zielen, die zich in het Meer zijn komen vestigen, ten einde op de 17,000 bunders nieuw land een middel van bestaan te vinden. Thans heeft de heer A. A. de Lint, van Delft, op den ringdijk digt aan het stoomgemaal *de Cruquius*, groote magazijnen van metselmaterialen aangelegd, en ten einde tijd en kosten te besparen, heeft hij van de ringvaart af over de bij hem in gebruik zijnde gronden, tot aan het kruiskanaal, door de heeren Figée en Slingerland, fabriekanten in stoom- en andere werktuigen te Haarlem, voor zijne rekening, eenen ijzeren spoorweg doen leggen, door welken, zonder iets te beschadigen, in oneindig minder tijd dan benoodigd is bij het vervoer met wagens, en voor 2/3 der anders gevorderde kosten, alle goederen uit de ringvaart, tot in het kruiskanaal veilig en spoedig worden overgescheept.

Ingezonden Stukken.

Het Meisjes-Instituut te Batavia.

Men beklaagt zich in het Tijdschrift voor Ned. Indië van Julij ll., dat de Gouverneur-Generaal, na den genadeslag aan het jongens-instituut van Herwijnen, gegeven te hebben, een Gouvernements subsidie van *f* 18,000 's jaars, heeft toegelegd aan een instituut voor meisjes te Batavia; — dat dit instituut alleen toegankelijk *schijnt* te zijn voor kinderen, wier ouders tot den meest gegoeden stand behooren, niet voor die van anderen, welke, al zijn zij niet rijk, toch behooren tot den beschaafden stand; in weerwil van het subsidie » oneindig veel duurder is," dan eene der andere, zonder subsidie bestaande meisjes instituten te Batavia.

In het belang der waarheid, achten wij ons verpligt, het navolgende ten aanleiding van dit schrijven op te merken.

Het instituut van Herwijnen is gevallen door het onverwachte vertrek van den Directeur Gastman, die wegens ziekte van zijne vrouw, naar Nederland moest vertrekken.

Nog weinige maanden voor de sluiting van het instituut, had de Indische Regering den Heer Gastman een subsidie van *f* 2000.— 's maands, meenen wij, toegelegd; en thans houdt zij zich ernstig bezig met de overweging der plannen eener andere meer duurzame inrigting van onderwijs voor jongens, om die van Herwijnen te vervangen.

Wat het nu onlangs te Batavia opgerigte, van 's Gouvernementswege gesubsidieerde meisjes-instituut betreft, zoo was de bedoeling niet, om daarmede de onkosten van opvoeding en onderwijs te verminderen; maar wel om tegen de bestaande of algemeen aangenomen prijzen, zoodanige inrigting te erlangen, welke in alle vereischten eener beschaafde opvoeding zoude voorzien, zoodat de ouders hunne dochters, voor hare opvoeding, niet naar Nederland behoefden te zenden. Wij hebben ons overtuigd dat het Instituut geheel aan beide gestelde voorwaarden voldoet.

Het Instituut is alzoo niet » oneindig veel duurder" dan een ander, hetgeen ook trouwens reeds genoegzaam uit het prospectus blijkt.

Een ieder, wien het om waarheid te doen is, kan zich bij een bezoek aan de school ook aanstonds overtuigen, dat verscheidenen der leerlingen wier getal thans 28 is, geenszins kinderen zijn van ouders, die tot den meest gegoeden stand behooren.

Het is ook waar, dat nimmer aan minder gegoede ouders, het verzoek geweigerd is, om hunne kinderen voor dezelfde verminderde gelden als elders op de school te nemen; zelfs zijn er drie zusters, dochters van een ambtenaar, door omstandigheden verhinderd om meer te betalen, in de heele kost, voor slechts *f* 100,— 's maands. Hieruit tal genoegzaam blijken, dat het Instituut, ook toegankelijk is voor kinderen van mingegoede ouders, die tot den beschaafden stand behooren. Tevens geheel in alle vereischten eener beschaafde opvoeding, zoo goed als dat eenig instituut in het Vaderland zoude kunnen doen, voorziende, is daarmede ongetwijfeld een voorregt aan alle ouders in Indië, voor hunne dochters geschonken, dat zij hoogelijk waarderen en dankbaar erkennen zullen.

De Redactie.

Verkoop van Gouvernements-suiker op Java.

In de Java-Courant vonden wij eene » Advertentie" van den Directeur der Producten en Civiele magazijnen, dd. 15 September » dat in het laatst van het jaar, den dag nader medetedeelen, *zestig duizend pikols suiker* op publieke veiling zullen worden verkocht."

Wij zien in dat voornemen der Regering de tweeledige strekking om aan den handel op Java » remises" te bezorgen in plaats van » wissels" waaraan bij den hoogen prijs der producten overvloed is, en om voor de suiker de hoogste prijzen te bedingen.

De bereiking van beide doeleinden hangt af van:

1. Den tijd, dien het Gouvernement laat tusschen de bekendmaking van het voornemen tot verkoop, en den dag der veiling.
2. De plaatsen, waar de suiker zal beschikbaar gesteld worden; en
3. De *wijze* en *voorwaarden* van verkoop.

Aangaande het eerste punt gelooven wij, dat de termijn *te kort* is gesteld. Wij zouden het wenschelijk vinden, dat dergelijke veilingen, ter waarde van twaalf ton, ten miste *zes* maanden vooruit werden aangekondigd.

De handel in producten bestaat op Java grootelijks in *Commissiehandel*, en er zijn zes maanden noodig, om zich met de lastgevers in Europa te verstaan en voor de noodige fondsen en scheepsruimte te zorgen, ten einde niet afhankelijk te worden van de mogelijkheid, om wissels te plaatsen, en van de scheepsruimte, die toevallig hier beschikbaar is.

Gelijk de zaak *nu* staat, achten wij het in het belang van den handel, (waarvan die van Soerabaya den meesten tijd behoeft) noodig dat de dag van verkoop niet *voor* den 18 Januarij 1858 worde gesteld.

Met de Mail van den 25 September kunnen slechts *die* handelhuizen naar Europa berigten, en orders vragen, die hunne hoofdfirma te Batavia hebben, aangezien de Java-Cour. van den 16den eerst den 21sten te Soerabaya aankwam.

De andere handelhuizen kunnen dus niet voor den 11 Januarij 1858 antwoord op hunne brieven ontvangen, en moeten dan nog naar Batavia kunnen schrijven. In het belang van behoorlijke concurrentie is dus de termijn van 18 Januarij gewis niet te hoog gesteld.

De drie hoofdplaatsen van Java zullen wel de geschikste zijn, waar de suiker meest worden beschikbaar gesteld, daar dan de gekochte partijen als *gedeeltelijke* ladingen met de geringste kosten kunnen verzonden worden.

Mogt echter de Regening suiker verkoopen, op plaatsen liggende, die niet voor den algemeenen handel zijn opengesteld, dan zal het in elk geval noodig zijn, bij de advertentie tot verkoop de verklaring te voegen, dat schepen onder elke vlag die suiker op de plaatsen, waar zij is liggende, mogen gaan laden.

Onder de *wijze* van verkoop verstaan wij, dat het Gouvernement niet verkoope volgens algemeene standmonsters, waarbij No. 16 als standaard aangenomen, en voor hoogere of lagere nummers een prijsverschil vastgesteld wordt.

Groot verschil bestaat er in prijs voor hetzelfde standmonster, naar mate de suiker in het luchtledige of over opene vuren is vervaardigd, of zij hard of slap, fijn of grof gestampt is, enz. Het zal daarom zeer wenschelijk zijn, indien de partijen, tot verkoop bestemd, vooraf worden afgezonderd, daarvan per krandjang monsters gestoken, en op die monsters de veiling worde gehouden. Kan dat niet geschieden, dan dient ten minste de handel gedurende eenige dagen in de gelegenheid gesteld te worden, naar de kwaliteit der te verkoopen partijen onderzoek te doen.

Daar de termijn van verkoop zoo kort is gesteld, wenschten wij, dat onder de voorwaarden van dien verkoop ook o. a. een tijd van 4 maanden worde toegestaan tot afhaling zonder bijpassing van pakhuishuur, hetgeen gemakkelijk kan geschieden, aangezien het Gouvernement *voor* April toch geene suiker meer ontvangt.

Wij hebben vermeend, deze beschouwingen *thans* te moeten opperen, om reden het *de eerste maal* is, dat het Gouvernement eene aanzienlijke partij producten *hier* aan de markt brengt.

Haalt nu dat product toevallig niet de prijzen, die men er van verwacht, dan zoude men, naar aanleiding van onze beschouwingen, beter kunnen nagaan, aan *welke oorzaken* de minder voordeelige uitkomst is te wijten, en niet de conclusie mogen nemen, DAT HET VERKOOPEN VAN PRODUCTEN OP JAVA MINDER VOORDEELIG IS, DAN IN NEDERLAND, indien die minder voordeelige uitkomsten, (afgezien van de bestaande geldschaarste) misschien het gevolg geweest waren van de wijze, waarop de verkoop was geregeld.

Mogten onze beschouwingen verkeerd of onvolledig zijn, wij zullen met genoegen teregtwijzingen en aanvullingen ontvangen en plaatsen. *De Redactie.*

(*S. N. en A. Blad.*)

Soerabaija, 26 September 1857.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
28	Noorw	Norma	J. C Normann.	Hartepool	21 Mei	Hongkong.
29	Amerik	Samuel Russel.	C Kennedy	Too Chow.	15 Aug	New-York.
—	Oldenb.	Armin	A Rosenthal	Batavia.	27 Sept	Bremen.
—	Nederlandsch	Schouwen	J. Kroll.	»	28 »	Rotterdam.
—	»	Anna Helena	De Boer.	New-Castle.	16 Mei	Hongkong.
30	»	Helena en Anne	J C. T. Lupcke.	Timor Koepang.	17 Sept.	Batavia.
—	»	Louize K. P. van Zweden.	J. van der Linden.	Batavia.	29 »	Amsterdam.
—	»	Nederland en Oranje	Rosier.	Swansea	21 Junij	Singapore.
—	Engelsch	William Gillies	W. Wilson	Newport	28 Mei	Hongkong.
1	Nederlandsch	Vijf Vrienden	C. Johan	Samarang	27 Sept.	Rotterdam.
—	»	Mercator	H van der Woude	New-Castle.	24 Mei	Hongkong.
—	Amerik.	Jostina Bates	D. J. Mc. Callum.	New-York.	16 Junij	Shanghaij.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Septemb 30	Arab.	bark	Segaf	Sech bin Lachman.	Singapore	21 Sept	B J Jacobs.
» —	H. B. M.	stooms.	Bauterer	kapt. Bedford	Rio di Janeiro.	4 Julij	
» —	Nederlandsch	bark	Hendrik Jan	van der Meyden	Timor	17 Sept.	Busing, Schröder en co.
» —	Nederl. Indisch	brik	Antoinette	Chasteau	Macasser	18 »	Cassalette en co.
Octob. 1	Nederlandsch	bark	Stad Middelburg	D. D Ouwehand.	Timor	17 »	de Weerdt Ruyl en co
» —	Nederl. Indisch	»	Aladanie	Koeserin	Banjermassing.	17 »	D. N. Buijs en co.
» —	Engelsch	schip	Guilleume Tell	C Hamel	terug uit zee.	,	J. Cezard en co.
» —	Nederlandsch.	»	Bernhard Hertog van Saxe Weimar	P. Hezewinkel	Cardiff	12 Mei.	B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Octob. 1	Nederl.	bark	Tegal	Göbel	China.
» —	Ned. Ind	schoen	Cheeftain.	Sale	Billiton.
» —	Nederlandsch.	bark	Hermina Maria Elisabeth.	W. Bonjer	Samarang.
» —	Ned Ind.	»	Singapoera vroeger Johannes Marinus.	Said Oemar Satrie	Riouw.
» —	»	stooms	Ambon	Hugenholtz	Sam. Soer. en Molnkkos
» 2	Nederl.	schip	Bato	W F. Broeksmit	Soerabaya.
» —	Ned. Ind.	schoen	Tjilatjap	Katjoong	Tjilatjap.
» —	H. B M.	stooms	Bauterer	kapt. Bed ford.	Singapore.
» 3	Ned. Ind	bark	Jenoer.	Said bin Alie	Palembang.
» —	»	brik	So-ootdin	Said Kassim	Samarang.

In lading liggende Schepen te Batavia

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	bark	Commercie Compagnie	G. J. Bruker qq		Haager en Schuurman.
»	brik	Julie *	R. Brem.	Amsterdam	»
»	»	Jacqueline en Elise.	B. Sikkens	Amsterdam	»
»	bark	Henriette Maria *	J Verbrugh		J. Cezard en co.
»	»	Erasmus	C. van Henningen.		»
»	schoen.	de Arend	Hus	Nederland	Dümmler en co.
»	bark	Willem de Zwyger	W. L. van den Dries	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	»	Aegida en Pauline.	H. Veltman	»	»
»	»	Jan Pieterzoon Koen.	J Verloop.	Amsterdam	»
»	»	Jannette*	T. Visser		»
»	»	Jan Hendrik	J. de Jong		»
»	»	Bernhard Hertog van Saxe Weimar.	P. H. Hazewinkel	Hongkong.	»
»	schip	Burgermeester Hofman *	Dykema.	Rotterdam via Padang	van Ommeren, Eueb en co.
»	bark	Ryswyk	Hessels		»
»	»	Cheribon	W J. Coers		Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	schip	Gerardus Jacobus	J. J Kilian	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	»	Arij Schaeffer	J. G Kunst		B. van Leeuwen en co.
»	4 mast	schoen. Argo	A Weber	Rotterdam	Reijnst en Vinju.
»	bark	Cornelis Smit	Weidenaar	Nederland	Maclaine, Watson en co
»	»	Mercurius.	Nepperus	Patjitan	»
»	brik	Cesar	Brinkerink	Rotterdam	Paine, Stricker en co.
Nederl. Indsch.	bark	Asad Dullah*.	Samsoedin		D. N. Buys en co.
» »	brik	Faidool Karim*	Said Moh	Soerab. en Banjermassing	»
» »	brik	l'Esperance *	Intje Lanang	Soerabaya	»
» »	bark	Al Osmanie	Sech Bahasoean	Singapore.	»
» »	»	Tatas Banjermassing	Sarief Mohamed.		»
» »	»	Fulke Nazar	Sech bin Smeer	Tagal	»
» »	»	Fathol Mobark *	Sech Said		»
» »	»	Kim Tiang Hoat *	Goeij Bingkiat.		»
» »	»	Kim Hapsoen *			»
» »	schoen.	Sumatra *	Moh. Arsad		»
» »	brik	Antoinette *	Chasteau.	Macasser	Cassalette en co
» »	»	Marianna Antoinette*	Lebert	Samarang.	B Kopersmit en co.
» »	bark	Justina *	Meyer	»	B. Kopersmit en co.
Engelsch	schip	Lord Warriston *	W. Zeck	China	Morgan Melbourn en co.
»	bark	Marguard Family*	Millar	Singapore.	Adam en co.
Fransch	schip	Jules Cezard *	Lesergeant	Nantes	J. Cezard en co.
»	»	Guillaume Tell *	C. Hamel		»
Amerikaansch.	»	Southern Cross *.	Howes	America	Maclaine, Watson en co.
»	»	Kathaij *	Soddard		Paine, Stricker en co.
»	bark	Romance of the Seas	Caldwell	China.	»
Hamb	schip	Elbe*	Muhlenroth.		Tolken, Voget en co.
Brem.	bark	Baltimore*.	J. H. Schutte	China	C. Bahre en G. Kinder.
Arab.	»	Segaf *.	Sech Abd. b. Lachman.	Singapore.	B. J. Jacobs.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Sept. 22	N I.	schoen. Bellla	Ngaidin	Pasoeroean.
» —	Z M.	st. schip Adm. v. Kinsbergen	Lt G Lambert.	Pontianak.
» 23	Ned.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» —	Hanov.	bark Verden	Kooppermann	Batavia.
» —	Hamb.	brik Christian	G P. N Binder	»
» —	Ned.	bark Antoinette	J. M. de Winter.	»
» —	»	» Souburg	Evers	»
» 24	»	» Odilia Margaretha	C. F. Hazelhoff.	Sydney.
» 25	Brem.	» Orestes.	G. Gunther	Batavia.
» —	N. I.	» Salma	Said Alhabassij.	Sinkawang.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 23	N. I.	st. schip Ambon	Hugenholtz	Batavia.
» —	»	kotter Tedok	Wongso	Balie Bad.
» 24	»	bark Naim. Balgijer	Said Fagie	Banka.
» 25	Eng.	» Neptune	A. Griffin	Balie Amp.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Koning Willem II	J. van Eyk Menkman.	Sydney	Fraser Eaton en co.
»	Sophia Koningin der Nederl	L. Klein	Nederland	»
»	Waterloo	D. Duinker	»	»
Fransch.	Jessore	Gachet	Frankrijk.	»
Nederl Indisch	Fathool Joesoor	Sech Bausir	Batavia en Sumanap	Gezagvoerder.
» »	Al Rachmanie.	Aadjie Sedik	Koetie.	»
» »	Menado	A. Couteron	Banda en Timor	W. Cores de Vries,
» »	Heksing	Ho Boenting	Riouw.	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	Philips van Marnix	E. van Duijn	Nederl. en Samarang	Fraser Eaton en co.
Nederl Indisch	Adman	Hadjie Yassin	Koetie	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 28 Sept. *tot en met den* 1 October 1857

Met de N. I. bark *Jenoer*, kapt. *Said Moh. bin Alie*, met 4 *Arabieren en 25 jav. vrouwen van Soerabaya.*

Met de Ned. bark *Hendrik Jan*, kapt. *J. van der Meyden*, met *Z. M. troepen.* van *Timor Koepang.*

Met de Ned brik *Antonietta*, kapt. *Chasteau*, met 7 *inlanders* van *Macasser.*

Met de Ned bark *Stad Middelburg*, kapt *D. D. Ouwehand*, met *Z. M. troepen* van *Timor.*

Met de Ned bark *Aladani*, kapt. *Koeserin*, met 7 *inlandsche Vrouw. van Banjermassing.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 30 Sept. *tot en met den* 2 October 1857.

Met de N. I. bark *Singapore*, kapt. *Said Awab bin Oemar Satrie*, met 75 *inlanders en* 1 *vrouw naar Riouw.*

Met het N I. stooms *Ambon*, kapt *Hugenholtz*, met *Z. M. troepen naar de Molukkos.*

Met de N. I schoener *Tjilatjap*, kapt *Katjoong*, de heer *J. M. Schoon naar Tjilatjap.*

Aangekomen schepen te *Indramayoe.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schhepen	Gezagvoerder	Van
Sept. 21	N. I.	bark Faid Alim	Said Alhadie.	Batavia.
» —	»	» Fathool Manan.	Sech Bargebeh	»

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 23	Ned.	bark Cortgene	D. Dunlop	Batavia.
» 24	»	» Jacoba Cornelia	Rosenboom	»
» 26	N. I	st. Langen Lamongan	T. Deighton	Samarang.

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 21	N. I.	bark Kimwan	Djie Kiatsan	Riouw.
» 22	»	» Oeij Sinjo	Kwik Samieng.	Pekalongan.
» 23	»	» Kim Tiangtaij	Goei Potjoan	Riouw
» 25	Ned.	» Ternate	T. Cars	Batavia.
» —	N I.	brik Arachman	Arief	Banjermass.
» 25	»	st Langen Lamongan	Th. Deighton.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Sept. 21	N. I.	bark Joengoan	Lim Tjauwki.	Cheribon
» —	»	» Joedoel Barie	Sech bin Bagasie	»
» 24	»	bark Oeij Sinjo	Kwik Samia.	»

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datnm.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Sept 21	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Pecalongan.
» 22	»	bark Joengoan.	Lim Tjauwkie.	Grissee.
» 25	»	brik Fatus Seroer	Sech Sja	Riouw.
» 26	»	schoen. Zwaluw	Uintermark	»

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Spet. 22	N. I.	brik Tartar	Tan Inghok	Batavia.
» —	»	» Pasekan	Tan Siauwking.	»

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 21	Ned.	schoen Princes Charlotte	K. L. Hille	Nederland.
» —	N. I.	brik Tartar	Tan Inghok	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 10	Ned.	schip Tonia	C. F. Zeeman.	Batavia.
» —	N. I.	kotter Little Tot.	Katjoong	Bezoekie
» 11	»	» Krabbe	Mardam	Soerabaya.
» 12	Ned.	schip Jacoba Helena	L J. Wilhelmie.	»
» 16	N I.	kotter Paulina.	Latip	Pamakasan.
» 18	»	» Krabbe.	Mardam	Soerabaya.
» —	»	» Little Tot	Katjoong	»
» 20	Ned.	bark Wilhelmina en Clara.	D. Gaaff	»
» —	»	» Deligentia	D van Bentveld.	»
» 21	N. I.	schoen. Katjoong.	Pa Ardie	Banjoewang.
» 22	»	kotter Jager	Saka	Pamakasan.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept 11	N. I.	kotter Mad Mira.	Maimin.	Lampong.
» 12	»	schoen. Sophia	Siendoe Djaija	Soerabaya.
» —	»	kotter Krabbe.	Mardam	»
» —	»	» Little Tot.	Katjoong	»
» 18	»	» Paulina	Latip	»
» —	»	schoen Caroline	Pa Noor	Bezoekie.
» 19	Ned.	bark Jacoba	M. F. Schaap.	Rotterdam.
» —	»	» Cornelis Smit	R. Werdenaar.	»
» —	N. I.	schoen Bella	Ngaidin	Grissee.
» —	»	kotter Krabbe.	Mardam	Soerabaya.
» —	»	» Little Tot.	Katjoemg	»
» 22	»	schoen Katjong	Saka	»

Vertrokken Schepen van *Probolingo.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Sept. 13	Ned.	schip Schoonderloo	D Kruijt	Batavia.
» 16	»	President van Rijckevorse.	C. Vermeij	Nederland.
» 23	»	schip Catharina Maria	G. L. Gortmans.	»

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 10	N. I.	bark El Mashoor	Sech Bahanan.	Soerabaya.
» 11	»	schoen. Fathool Heer	Said Molahiila.	Grissee.
» 14	»	kotter de Hoop	Jan	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Sept. 7	N. I.	brik Salim	Sech Drehim	Banjerm.
» 8	»	bark Atiat Toolbarie	Sech Bahaweris.	Padang.
» 11	»	schoen Maria	Pa Jamai	Banjerm.
» 14	»	kotter de Hoop	Jan	Pasoeroean.
» 15	»	bark El Mashoor.	Sech Bahanan	Singkawang.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 19	N. I.	bark Emilie	Marker	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 16	Ned.	schoen. Tjilatjap	Katjong	Batavia.

Aangekomen schepen te *Panaroekan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 25	Ned.	bark Drie Gezusters	C. C. Visscher.	Soerabaya.

Aangekomen Schepen te *Pamakasan.*

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 8	N. I	kotter Paulina.	Latip	Pasoeroean
» 18	»	bark Jenoer	Said Alie	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Pamakasan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 12	N I.	kotter Paulina	Latip	Pasoeroean
» 17	»	bark Jenoer	Said Alie	Palembang.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Sept. 13	N. I.	schip Gertrude	J. M. Schele	Tjilatjap.

Aangekomen Schepen te *Pangool.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 12	Ned.	schip Jedo	van der Hoeven	Batavia.

Handelsberigten.

***Aan- en Uitvoer te* Batavia *van den* 22 *tot en met den* 25 *September* 1857.**

AANVOER.

Van Nederland per ned. bark *Cheribon, gez. Evers*, agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

50 ps. hammen. 50 ks. kaarsen. 16 do. vleesch. 2 do. zilverwerk. 2 do. parfumerien. 25 ks. wijn. 4/4 pijp. do. 62 marm. steenen. 25 keld. genever. 6 bn. zakken. 10 pakk. do. 150 keld. lijnolie. 78 vs.

verfwaren. 16 md. champagne. 49 pakk. nagels. 2 kn. glaswerk. 7 do. aardewerk. 286 stav. ijzer. 18 boss. do. 100 md. min. water. 100 vn. bier. 200 tonn. koolteer. 125 vs. boter. 7 kn. porcelein. 3 do. schilderijen. 47 coll. provisien. *Agenten.*
2 kn. zilverwerk. 568 vs. boter. 11 kn. papier. *Cezard en co.*
200 keld. genever. *Jacometti en co.*
20 ledige leggers. 1 kt. sloten. *Dümmler en co.*
20 kn. kramerijen. 5 do. hoeden. 13 do. passement. 5 coll. diversen. 3 kn. wapens. 28 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. hoeden. 2 do. koperwerk. 300 keld. genever. *Engelhard en co.*
2 kn. kramerijen. 1 do. geweren. *Hunter Haughton en co.*
8 kn. manufact. 1 do. schilderijen. 2 do. muzijk instrument. *Moormann en co.*
75 md. min. water. 38 kn. kazen. 10 do. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
10 kn. wijn. *Schiff.*
54 coll. provisien. 25 md. min. water. 10 ps. vleesch. *van Kleeff en co.*
2 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
1 kt. manufact. *Martin Dyce en co.*
1 rijtuig. 65 coll. meubelen enz. *Voller.*
13 kn. manufact. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. tafelkleeden. 6 do. ijzerwerk. *Metzendorff Wilmans en co.*
9 coll. kantoor behoeften en papier. *Lange en co.*
50 vn. cement. 1 pak vilt. *Poublon.*
18 vs. spijkers. *Plump en co.*
2 kn. spiegels. *Vaupel en co.*
3 kn. balancen. 3 do. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
22 kn. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
100 vs. kop. munt. *N. H. M.*
30 kn. kramerijen. 6 do. manufact. 1 do. zijden stoffen. 25 do. garen. *Bahre en Kinder.*
4 kn. manufact. 13 do. modewaren. 100 md. min. water. *Gumprich en Straus.*
50 kn. wijn. *Meijer.*
100 vs. boter. *John Pryce en co.*

Van Rotterdam per ned. bark *Willem de Zwijger*, gez. v. d. Dries. agt. Kopersmit en co.

4 kn. kramerijen. *Satjers.*
2 kn. modewaren. *Rincken.*
2 kn. diversen. *Hubert.*
160 vs. spijkers. *Andreas en co.*
26 kn. garen. *Bahre en Kinder.*
6 kn. naalden. 25 vn. messen. *Tolken Voget en co.*
3 kn. ...... *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. brand kasten. 50 ps. hammen. 50 vs. boter. 100 kazen. *de Weerdt Ruyl en co.*
4 kn. hobbelpaarden. *van den Biesen en co.*
6 kn. manufact. *Moormann en co.*
18 kn. geweren. *Busing Schröder en co.*
1 kt. pennen. *Louran en van Walcheren.*
150 vs. boter. 50 ps. hammen. 150 kazen. 34 kn. manufact. *van Ommeren Rueb en co.*
100 vs. kop. munt. 25 ks. opium. *N. H. M.*
9 kn. parfumerien, kramerijen en modewaren. 11 do. glaswerk en schilderijen. 1 do. bloemen. *Ducommun en Bornand.*
1 kt. speelkaarten. 1 do. kramerijen. *van Haren Noman en Kolff.*
100 ps. hammen. *van der Burg Vriesendorp en co.*
81 coll. ...... *Gumprich en Strans.*
300 kn. vensterglas. *Metzendorff Wilmans en co.*
397975 ℔ steenkolen. *Ceres de Vries.*
55 coll. koopmanschapp. *Kruer von Oven en co.*
150 ps. hammen. 100 keld. genever. 80 md. min. water. *Agenten.*
1 kt. ijzerwerk. 1 vt. do. 8 kn. provisien. 12 ps. hammen. 18 kn. manufact. 1 do. zadelwerk. 1 do. koopmanschapp. 1 do. speelgoed. 100 keld. genever. 5 do. lijnolie. 41 kn. wijn. $5/_{2}$ oxh. do. 2 kn. groenten. 4 coll. diversen. 2 kn. do. 2 vs. hagel. 2 kn. klokken. 4 vn. bier. 5 kn. blad koper. 2 vs. kaarsen. $4/_{2}$ pijp. madera. 12 kn. azijn. 30 vs. boter. *Order.*
1 kt. ...... *Gumprich en Straus.*
6 kn. papier. 11 do. provisien. 11 vn. lampen. 2 kn. parfumerien. 8 do. hoeden en kramerijen. 19 do. 5 do. modewaren. 3 vs. iakt. 2 kn. laboureft. 2 do. keukengereedschappen. 6 do. porcelein en glaswerk. 2 ks. lantaarns. 5 bn. diversen. 82 coll. koopmanschapp. *Gumprich en Strauss.*

Van Rotterdam per ned. schip *Beurs van Rotterdam*, gez. de Vos. agt. Cezard en co.

100 vs. kop. munt. *N. H. M.*
70 vs. verf. 75 kruik lijnolie. 1 kt. borstels. *Order.*

Van Rotterdam per ned. 4 mast schooner *Argo*, gez. Weber. agt. Reijnst en Vinju.

25 kn. opium. *N. H. M.*
100 vs. boter. 10 do. lijn koeken. 46 oxh. wijn. *Cezard en co.*
1 kt. vlaggedoek. 74 roll. zeildoek. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
50 md. min. water. 1000 keld. genever. 115 do. lijnolie. 150 kn. bier. 60 do. wijn. 254 vs. boter. 120 kazen. 100 ps. hammen. 50 vn. vleesch en spek. 50 do. loodwit. 25 do. menie. 8 coll. provisien. 15 kn. olie. 3 coll. machinerien. 16 molensteenen. *Agenten.*
9 kn. diversen. *van den Biesen en co.*
3 kn. manufact. *Moormann en co.*
1 kt. stalen pennen. *Cassalette en co.*
1 bl. manufact. 21 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
2 coll. machinerien. *Paine Stricker en co.*
7 coll. machinerien. *Kopersmit en co.*
5 kn. kramerijen, spiegels en schilderijen. *van Kleeff en co.*
7 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
10 coll. provisien. *Gumprich en Straus.*
1 kt. porcelein. *Louran en van Walcheren.*
30 kn. geweren. *Tolken Voget en co.*
5 kn. likeuren. *Harmen.*
15 kn. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
2 ks. kantoor behoeften. *Lange en co.*
8 vs. boter. *Swart.*
35 coll. meubelen enz. *Francis.*
2 coll. meubelen. *Klein.*
6 coll. diversen. *Reynst en Vinju.*
40 kn. wijn. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

Van Calcutta per Eng. bark *Marguard Tamily*, gez. Hiller. agt. ....

3000 zakk. tarwe. 25 coll. zakken. 90 bn. do. *Metzendorff Wilmans en co.*
6 coll. provisien. *Martin Dyce en co.*
6 bn. zakken. 8 do. manufact. *Nakapiet.*
7 bn. zakken. *Arathoon.*
3 bn. zakken. *Andreas en co.*
6 bn. zakken. *Gaspers en co.*
5041 bn. zakken. 5 kn. was. *Joakim.*
10/m. man. sigaren. 1 kt. olie. *Gezagvoerder.*
30 bn. zakken. *Order.*
6 hund. garens. *Busing Schröder en co.*

Van Tjilatjap per ned. ind. bark *Tjilatjap*, gez. Katjong. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

360 pic. rijst. $22^{56}/_{100}$ do. tabak. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *Burgermeester Hoffman*, gez. Dikema. agt. van Ommeren Rueb en co.

221/2 legg. ...... 200 vs. boter. 24 kn. zeep. 19 coll. manufact. *Agenten.*
60 kn. wijn. *Order.*
210,000 ℔ steenkolen. *Ceres de Vries en co.*

Van Nederland per ned. ind. schip *Aegedia Paulena*, gez. H. Veltman. agt. Kopersmit en co.

680 vn. vleesch. 108 bn. zakken. 50 vn. teer. 300 steenen. 10 vn. cement. 10 ks. steenen. 100 vn. cement. 88 ks. katoenen. 3 do. boeken. 200 coll. manufacturen. *Agenten.*
99 coll. provisien. *van der Meulen en co.*
20 coll. manufacturen. *Haager en Schuurman.*
200 kazen. 100 vs. boter. 100 ks. likeur en bitter. *Agenten.*

25 fn. wijn. *Metzendorff Wilmans en co.*
200 vs. boter. 50 ks. wijn. *Jacometti en co.*
31 coll. prov. 51 ks. div. 45 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 vs. boter. 1 kt. *Crone van der Beek en co.*
18 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
8 ks. ijzerwerk. 2 do. pendules en stolpen. *Roselje en co.*
7 ks. provisien. *van Riet en ter Gouw.*
11 coll. midicijnen. *Kiebert.*
1 kt. wapenen. *John Pryce en co.*
3 coll. manufact. 1 do. stalen pennen. *Engelhard en co.*
51 coll. aardewerk. *van Leeuwen en co.*
10 coll. aardewerk. 60 md. min. water. *Jacometti en co.*
100 vn. bier. 200 do. boter. 00 ks. manufact. 25 bn. dekens. *Kervel en co.*
70 ledige. leggers. 40 coll. wijn. 70 ks. wijn. 21 do. lijnwaden. 20 vn. krijt. 100 keld. genever. 450 vs. boter. 46 ks. manufacturen. 30 md. min. water. 2 ks. glasw. 1 kt. tuigen. 18 ks. likeuren. 30 vs. boter. 2 ks. diversen. 1 kt. koopmanschappen.

Van Nederland per ned. schip *Rijswijk*, gez. Hessels, agt. van Ommeren Rueb en co.

125 vn. boter. 193 do. genever. 15/m steenen. 2346 ℔ cement. 90 pakk. zakken. 73 ks. manufact. 46 do. aardewerk. 100 vs. koper. munt. *N. H. M.*
277 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
50 kn. bier. *Agenten.*
7/m steenen. 23 vn. klei. 20 kn. koper. 3 vn. spijkers. 454 blokk. lood. *Jacometti en co.*
60 ks. theelood. *Tiedeman en van Kerchem.*
1 kt. zilverwerk. *van Haren Noman en Kolff.*
16 ks. porcelein. 17 coll. kramerijen. 3 do. zijdengoederen. 3 do. manufacturen. 25 do. garen. *Bahre en Kinder.*
500 keld. genever. *Reynst en Vinju.*

Van Nederland per ned. ind. schip *Zeelandia*, gez. Blankert agt. Maclaine Watson en co.

78 vn. koolteer. 100 kn. bier. 50 ks. genever. 100 kazen. *Agenten.*

Van Padang per ned. schip *Justina*, gez. Meijer, agt. Maclaine Watson en co.

1200 pic. koffij. *Dümmler en co.*
241 pic. rotting. 79 do. cassia. 183 do. benzoin. $259^{60}/_{100}$ do. rotting. 50 thails. stof. goud. *Anderson Tolson en co.*

Van de Lampongs per prauw *Blasamangka*, gez. Intje Kamaloedien.

80 pic. gomelastiek. 30 do. dammer. 10 do. witt. peper. 5 do. triepang. 15 do. koffij. 8 do. rotting. 5 do. poelasarie. *Na Kikiat.*

Van Padang per ned. ind. schip *Fatool Moebarak*, gez. Said sah bin Hoesin Segaf.

$4119^{75}/_{100}$ pic. rotting. *N. H. M.*
$8^{80}/_{100}$ pic. saffloer. *Joakim.*
140 pic. benzoin. *Lim Hoa.*
140 pic. benzoin. *Bagawie.*
$8^{50}/_{100}$ pic. benzoin. *Tambie Oesien.*
1 pic. buffelhoorns. 237 ps. koehuiden. 314 do. buffelhuiden. 187 do. paardenhuiden. 86 do. herten. huiden. *Dümmler en co.*
1100 ps. buffelhuiden. 1104 do. koehuiden. *Purvis en co.*
460 planken. $2^{40}/_{100}$ pic. foelie. *Pek Tjebeng.*
328 rotting. 440 ps. planken. 10 do. zijdensarongs. 4 paarden. *Ab dulla bin Jafar.*
8 ks. rood. garen. *Order.*

Van Bandjermassing per ned ind. schip *Kim Tiang Heat*, gez. Goei Binkiat,

14626 bn. rotting. 5040 ps. kadj. matten. 5) planken. *Gezagv.*
1 pak. stof. goud. 150 tonn. steenen. *Gouvernement.*

Van Samarang per ned. bark *Jan Pieterszoon Koen*, gez. Verloop. agt. Kopersmit en co.

5000 pic. koffij. $2644^{67}/_{100}$ do. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
$372^{50}/_{100}$ pic. suiker. 461 ps. koehuiden. 7496 ℔ indigo. *van den Broek en Veckens.*
$9^{8}/_{100}$ pic. koffij. 150 do. rotting. 2 kn. thee en sarouvroet. 1 do. zuren. 9309 ℔ indigo. *S. Kopersmit en co.*

Van Rotterdam per ned. schip *Cesar*, gez. Brenkerink, agt. Paine Stricker en co.

500 keld. genever. 7 coll. manufact. *Moormann en co.*
1 kt. gereedschapp. 10 do. boeken. 13 do. papier. 100 vs. boter. 6 bn. zakken. 21 coll. manufact. *van Ommeren Rueb en co.*
3 kt. boeken. *de Weerdt Ruyl en co.*
3 ks. papier. *Lange en co.*
2 coll. manufact. *van Leeuwen en co.*
9 ks. manufact. 12 do. porcelein. *van Leeuwen en co.*
1 kt. kramerijen. 1 do. piano. 1 do. eau. de cologne. 2 ks. galanterien. 4 lamp. 32 ks. likeuren. 10 bn. kurken. 30 ks. champagne. 1 kt. ijzerwerk. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
250 keld. genever. 1 kt. portwijn. *Reynst en Vinju.*
1 kt. diversen. 2 ks. boeken. 12 do. lessenaars. boeken. enz. *van Haren Noman en Kolff.*
2 ks. beh. papier. *Ostrop.*
6 ks. wijn. *Klein.*
6 ks. wijn. *Hullman.*
1 kt. horologes. 1 do. kramerijen. *Louran en van Walcheren.*
100 mand. water. 1 kt. parfumerien. 4 ks. zijdenstoff. *Gumprich en Straus.*
350 keld. genever. *Engelhard en co.*
6 ks. eau. de cologne. *Haager en Schuurman.*
16 coll. absijnth. *Bornard en co.*
15 coll. glas en aardew. *van Riet en ter Gouw.*
112 vs. boter. *Cezard en co.*
15 vs. boter. *van der Graaff.*
5 ks. kramerijen. 400 keld. genever. *Hunter Houghton en co.*

Lading voor Soerabaya.

6 vs. boter. 1 kt. div. 4 ks. manufact. 1 kt. piano. 100 ks. rhijnwijn. 1 kt. milit. ornementen. 1 do. candalabres. 1 do. manufact. 1 do. bijbels. 1 do. borstwerk. 1 do. divers. 191 do. bier. 20 md. min water. 10 ks. bessensap. 5 do. schilderijen. 1 kt. spiegels. 1 do. speelkaarten. 25 vs. boter. 100 mand. min. water. 6 vs. verfwaren. 5 keld. olie. 3 ks. glazenruiten. 1 kt. boeken. 1 bl. garen. 4 ks. manufact. 1 vt. spijkers. 1 do. stijpsteenen. 1 do. lantarens. 125 vs. boter. 2 ks. kaarsen. 19 do. manufact. 1 do. servet. goed. 40 ks. prov. 25 hammen. 15 vs. geslagt. 10 md. min. water. 1 kt. prov. 12 hammen. 15 vs. boter. 4 ks. manufact. 2 do. papier. 30 vs. vleesch. 1 kt. klokken. 50 md. min. water. 30 kazen. 50 kn. olie.

Van de Lampongs per prauw *Tjemplong*, gez. Moh. Attem.

115 pic. gomelastiek. 50 bn. rotting. 25 pic. dammer. 10 do. peper. 25 do. koffij. *Tan Beensan.*

Van de Lampongs per prauw *Schuit*, gez. Auf.

20 pic. gomelastiek. 16 do. peper. 30 do. dammer. *Na Kikiat.*

UITVOER

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Srie Palembang*, gez. Tjoa Tjentjoan.

$291^{88}/_{100}$ pic. katoen. $49^{1}/_{2}$ do. dammer. $79^{25}/_{100}$ do. tabak. 3600 ps. vloersteenen. *Aan boord gebleven lading van Palembang.*
47 pic. dammer. 2 ks. chitzen. 2 do. madapoll. 2 do. mousselines. *Said Alewie bin Alie Segaf.*

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Argo*, gez. Matthijs.

60 ks. koopmanschappen. *Said Alewie Atas.*
50 ks. theelood. 1 vt. spijkers. *Tiedeman en van Kerchem.*
2 vn. teer. *Hughan en co.*
8 ks. madapoll. 6 do. koopmanschapp. *Said Alewie Atas.*
1 kt. modewaren. enz. 2 ks. aardewerk. 1 kt. kramerijen en ijzerw. *Gumprich en Strauss.*

26 vs. boter. 1 vt. bier. 1 kt. provisien. *Cassalette en co.*
20 keld. genever. *Reynst en Vinju.*
6 ks. wijn. 6 ps. molen. steenen. 40 krandjangs. 12 .... 1 schilderijen. 2 hammen. 5 ps. stukken. ijzer. 2 pakken. zeep. 2 slaolie. 3 vs. boter. 10/m man sigaren. 2 ps. machinerien. *Pl...*
14 ks. madapoll. 2 do. mousselines. 1 kt. doeken. *Said Abd Rachman Habassij.*
1 kt. madera. 2 ks. timmergereedschapp. en borstels. 1 kt. glaswerk. 1 pk. zagen. 12 hammen. 1 vat. hagel. *John Pryce en co.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Lagan Lamongan*, gez. Deigthon, agt. Levert en co.

1 pak. zijde. *Andreas en co.*
100 pk. knoopen. 16 doz. dekseis. 50 ps. stokken. 300 do. hoorn kammen. 20 do. sigaren. kokers. 20 do. schulpen. 425 do. lepels. 4 do. wollen. dekens en div. kleinigheden. *Mangoen.*
1 kt. kleederen. 1 do. broekenstoffen. *Brandon.*
1 kt. sigareu. *Paine Stricker en co.*
f 110,000,- zilver. munt. 7 coll. gouv. goederen.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Ardjoeno*, gez. Rapp, agt. Haager en Schuurman.

257 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
6 coll. knoopen. *Metzendorff Wilmans en co.*
130 vs. boter. *Order.*

Zie verdere lading van Samarang en Soerabaija bestemd Java bode dd. 19 September 1857. No. 57.

Lading voor Nederland.

$399^{704}/_{1000}$ pic. thee. 50 do. rotting. $892^{80}/_{100}$ do. gambier. $1^{21}/_{100}$ do. benzoin. uit entrep. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Kandanghauer*, gez. Zeeft, agt. Haager en Schuurman.

71 coll. provisien. uit entrep. *Agenten.*
11 waterketels. 3 ks. gouv. goederen. eenige marine goederen. eenige scheeps behoeften. *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned, ind. bark *Ellen*, gez. Winter. agt. Kopersmit en co.

1 vt. bier. 2 keld. genever. 1 kt. cognac. 1 do. provisien. 1 md. suiker. 4 vs. boter. 7 md. bier. *van der Meulen en co.*
1 wagen. *Weber.*
99 pic. platen ijzer. 39 do. vensterglas. *Gaspers en co.*
4 kn. cambrics. 2 do. cotonetten. 2 do. papieren. 1 do. fluweel. 2 do. laken. *Moormann en co.*
4 kn. boeken. 2 roll. kaarsen. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. laken. *Moormann en co.*
7 vn. mest. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

Naar Mandaar per prauw Toop gez. Sahams.

3 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
3 bn. shirtings. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 bn. rood garen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
520 ps. ongebl. katoen. 187 cod. doeken enz. 8 ks. valsch gouddraad. *Gezagvoerder.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

1000 ks. zeep. 200 pic. ijzer. 50 bn. drills. 2 kn. rood katoen. 25 staal. *Gouw Kianhian.*
13 kn. madapoll. *Said Alewie Atas.*
32 kn. wit katoen. 10 do. ongebl. do. 6 do. rood do. 1 do. geel do. 10 do. mousselines. 25 do. chitzen. 2 do. sarongs. 2 do. slendangs. 1 bl. woll. dekens. *Tan Hoat.*
8 kn. ongebl. katoen. *Said Alewie Satrie.*
83 kn. benzoin. 1 do. zijden stoffen. 1 do. doeken. *Lim Hoa.*
4 kn. zijden stoffen. 2 do. ruwe zijde. 1 kramerijen. *Tjia Kiekbie.*
200/m. man. sigaren. *Nahapiet.*
1 kt. mousselines. 1 pak katoen. *Said Hoesin bin Segaf.*
20 kn. wit katoen. 10 do. ongebl. do. *Gouw Kianhian.*
6 kn. madapoll. 4 do. ongebl. katoen. 1 do. ruwe zijde. 220 pic. zwd. ijzer. *Lim Seng.*
28 bn. drills. 1 bl. ginghams. 6 kn. wit katoen. 5 do. slendangs. 3 kain pandjang. 3 do. cambrics. 1 do. rood katoen. 12 do. chitzen, laken, everlast, slendangs en wit katoen. 20/m. man. sigaren. *Tjie Yoekie.*
64 ks. brandy. 10 vn. azijn. *Adam en co.*
1 kt. pennemessen. 1 do. knoopen. 7 pic. oud ijzer. 1 kt. spijkers. 75 vn. do. 1 do. kramerijen. 1 do. ledige flesschen. 7 do. diversen. 21 pic. blad ijzer. 12 do. ijzerdraad. 17 vn. azijn. 2 do. kruid. 5 ps. koperen pannen. 1 pic. staal. 1 doz. vijlen. 10 blad koper. *Sie Yoetiang.*
3 kn. zijden stoffen. 1 do. glazen knoopen. 2 do. kramerijen. *Kee Kongtjutji.*
11 kn. madapoll. 1 do. drills. *Said Alewie Atas.*
6 kn. chin. goederen. uit entrep. *Burt Myrtle en co.*
10 kn. kruid. *Adam en co.*

Naar Nederland per ned. ind. schip *Geertruida Maria*, gez. Spiegelberg, agt. de Weerdt Ruyl en co.

150 pic. rotting. 550 do. tin. $903^{14}/_{100}$ do. suiker. 7210 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Bremen per Oldb. schip *Ariadne*, gez. Rosenthal, agt. Moormann en co.

10756 pic. rijst. *Busing Schröder en co.*
9846 pic. rijst. 493 do. rotting. 348 do. sap. hout. 20 ks. anijs. olie. uit entrep. 2 paarden. 45250 ps. mal. stokk. *Tolken Voget en co.*
2 paarden. *Agenten.*
20 ks. sigaren. uit entrep. 1. jap. kabaai. *Plump en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Schouwen*, gez. Kroll agt. Maclaine, Watson en co.

1818 ℔ indigo. *Mc. Neil en co.*
44 pic. sap. hout. *Agenten.*
450 pic. tin. $8406^{67}/_{100}$ do. suiker. $1676^{85}/_{100}$ en 800 pic. koffij. 125 do. rotting. $8962^{70}/_{100}$ ℔ cochenille. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Bulgerstein*, gez. Haas, agt. van Ommeren Rueb en co.

400 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned *Henricus Gerardus*, gez Latjes agt. Paine, Stricker en co.

1 kt. speelgoed. *van der Burg Vriesendorp en co.*
2 coll. manufact. *Moormann en co.*
120 vs. boter. *Order.*
364 bn. zakken. *N. H. M.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya Java-Bode dd. 30 September 1857 No. 78
230 pic. tin. *N. H. M. Lading voor Nederland.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Derkina Titia*, gez. Esink agt. Moormann en co.

10 ks. wit katoen. 10 do. cambrics. 2 do. vruchten. *van Leeuwen en co.*
4 kn. wijn. 11 md. bier. 1 vt. do. 1 md. min. water. 2 vs. boter. 2 kt. provis. 2 do. wijn. 1 do. genever. *van der Meulen en co.*
2 chin. rustbanken. *Adam en co.*
2 ks. glazen ruiten. *Gouvernement.*
16 coll. bagage. *Gezagvoerder.*
300 pic. tin. *N. H. M. lading voor Nederland.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.